

310446 ప్రతిదిగి

Vol. 9.

చెన్న పట్టణం

సంపుటము ౯

దుండు

పలువిధ సాదాబంగారు

ఉంగరములు

కంపులు, పువ్వరాగములు

చేర్చి కట్టబడిన

ఉంగరములు మావద్ద కేయలగా నున్నవి

వివాహ సమయములందు,

దాహ, సర్కసు, మున్న

గు వాటిలో నుండు ప్రదర్శ

నకులకు బహుమానముగా నిచ్చుటకుతగినవి

సవరం బంగారుకు పూచీ నియ్య దును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి

(1842)

అండు కంపెనీ, నగలవర్తకులు

649

వైవాహికాదోడ్డు, మద్రాసు.

(3081)

“కత్తికట్టలు”

పెద్దకత్తి గల్లి గజము, పొడుగు గలవి. సాగవైనవి.

1-కి రూ 4-8-0.

దజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్తేజిఖర్చు వేరే

వలయువారు ఆర్డరుతో ఒకరూపాయి అడ్వాన్సు

పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో

కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

పెద్దపురం. (గోదావరిజిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: “ఇండస్ట్రీసు” పెద్దపురం.

వనోపధిసరస్వరిల్లా

రక్తపీనతన రక్తముయొక్క పరిశుభ్రతను పోగొట్టుట

యందు శేషన్నిక గాంచినది

ధర

1-10-0

అండ్ యా సిలోకొనందు ఎచ్చటికైనను శిశులూఖర్చు

పులితముగా పంపబడును.

(2978)

విలాసము పి. డి. సావంత్

నెం 144 ఫనసవాడీ, బొత్తబాయి

ది ఇన్ డెవెన్ డెంటు

శ్రేణింగు కంపెనీ

7 వ-ఫోర్టువీధి, బొంబాయి.

మూడి, నూలు, బంగారము, వెండి, కాయధాన్యములు మున్నగువాటిలో వ్యాపారము నడపుటకు కమీషను పుచ్చు కొని ప్రతిబాగాలోను అమ్మకము చేయునట్టియు కొనునట్టియు ఏజెంటు కావలెను. వివరములకు జబు వ్రాయవలెను. (57)

మలయచందనము

గనేరియా అను నెగరోగమునకు మూలము

పథ్యము లేదు. పిచికారీతో పని లేదు.

ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు

విధములు నెగరోగమును మూడు

పూలలో మాన్యును. స్త్రీలకునును.

వ్యాధులకు కూడ ఇది రాజ్యసాధము.

(1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2.4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

ఈ దివ్యామృతము ౯

శుక్రధాతువుకు జలవ

యంతు జలము లేనిది

అజీర్ణము, మలబద్ధకము,

హామను శరీరమునకు కాం

వారలకు సర్వకాలములయందు

ఓషధులచే తయారుచేయుట

ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజి

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

పూర్వపరిశీలన, దీనివరకును పరిశీలన, మునిసిపల్ అధికారులకు తగు మార్గదర్శిని, భర్తీకర్తలను ప్రసాదించు గాత.

బ్రహ్మశాస్త్రి.

భద్రగుప్తాపరము

భద్రగుప్తాపరము గూర్చి ఉపసంఘమువారు తమ వేదికను ప్రతిపాదించి, దాని ననుసరించి శాస్త్రీయ సంఘమువారు త్వరలో ఆచరణలోనికి తీసికొని వచ్చేవరకు భారమంతయు వారిపైనే ఉన్నందున వారికి యెదురుదాడులు మన మాంత్వమునే జెల్లించును. ఈ భద్రగుప్తాపరము పరిష్కరించుటకు గ్రామములందున్న ప్రతిజాతీయ సంఘమును తన బాధ్యత తెలిసికొనిన అంత కష్టసాధ్యము కాదు. విస్తారము గ్రామములలో శతశాతమువారుగల భారతకు తగు బీదసభ్యులను చేర్చి ప్రస్తుతము నేయు విదేశ నూతన విద్య మనకు తోడ్పడుటకు వారు వెనుకీ వెనుకీ. గ్రామసంఘములు ఆయా గ్రామములలో బాటా 1 కి వదిలూపాయలు చొప్పున నూతన బాటాను సమకూర్చి ఒక వెయ్యిరూపాయలు మూలధనముతో కార్యక్రమమును సాగించుటకు ప్రయత్నించిన మన గ్రామములలోనే వదలి నేయుటకు జట్ట తయారుచేయుగలుగుదుము గదా. గ్రామములలో కొన్ని త్వరితము బట్టి మూలధనమును హెచ్చించి గాని నతగింతగాని ప్రతిగ్రామము అట్లు పని చేయుటకు ప్రోత్సహించి మహాత్ముడు వక్షపతే పర్యాయములు పెరి యిచ్చిన పరాధీనతను త్వరలో తొలగించుటకు పట్టుకలుగుదు గదా దూది దొర కని తాలూకాలలో ఆ గ్రామసంఘములు కొరిన తాలూకా జిల్లా సంఘములు తగుదూదిని వారికి సత్త యిచ్చేసి ప్రోత్సహించకపోవు. న. పిదపతం బాధారపడి వుండవచ్చు అనేక పర్యాయములు మహాత్ముడు హెచ్చించివుండ వున్న సామ్రాజ్యమును ధయి శాస్త్రీయమునుబట్టి రాష్ట్రములందు ఒక్క రాష్ట్రీయ సంఘము చేయునని నమ్మి ఆధారమంతయు ఆసంఘముపై నిడి మన మప్రభుత్వమై యుండుట కుద్ర అనితేము. మనకే క్రిని పట్టి పని చేసి కే క్రిమించిన సహాయము వైసంఘములను కొరిన కొర కచ్చును గాని మనము చేయగలిగిన విధానక పనులను గూడా పిడి వారికంటే చేతులు నలుపుచు కూర్చుండుట మన భీదకమునే జెల్లించునుగాని మన కార్య కూర్కమును జెల్లించునా? మీరు నిశ్చయముగా అభిమానమున్న శాస్త్రీయము ఒక కనుపరచుదు. మన వెట్టుబడి డబ్బుకు నష్టములేదు గదా. విస్తారము లాభము తీయక కొద్ది లాభమును గూడా మీరు పొందవచ్చును. మా గ్రామమున ప్రస్తుతము వెయ్యిరూపాయల మూలధనముతో వక్షపతే స్వకే తంతు పరిశ్రమలయ మను శేషలో ఒక సంఘముచే పించబడినది. త్వరలో ప ప్రాంధింతుటకు పుకరములు సమకూర్చబడుచున్నది. వాడుకులు ప్రచారముల తగు శ్రద్ధతీసికొనిన ప్రతిగ్రామములోను ప్రాంధింతుటకు ప్రజలంతప్రక ప్రజలు త్నించెదరు. విద్యుత్తుని రాష్ట్రీయ సంఘమునుండి త్రిప్పి ఆపని వారికే విడచి గ్రామములలో తగు ప్రయత్నములు చేయవలయునని జిల్లాతాలూకా సంఘములనున్న ప్రతిగ్రామము తన ధర్మమును శిలువేర్చుభారము తన వైఖలదని వా సోదగ్రామ వాసులను గట్టి దీక్షతో పని ప్రాంధించెదరు గాక యని కోరుతున్నాను.

మట్లపాతం } పేరిచర్ల సుబ్బరాజు
9-5-22 }

దుగ్గిరాల నాటకశాలలో
మంచితరుణము. మించిపోసియకుడు.

శ్రీకృష్ణవిలాససభ, దుగ్గిరాల
బుధవారము. 17-5-22.

రాత్రి గం 9-30 నిమిషములకు.

బొబ్బిలియుద్ధ నాటకము
ప్రవర్ణింతురు. సీను లత్యద్భుతము.

గువర్గకంకణ ఘంటాబిరుదును బడసిన మ. రా. శ్రీ, పి యన్. రావుగారిచే హైదరాబాదు ఆర్ట్స్ చేయబడును.

ఆంధ్రజేతమున ప్రఖ్యాతికెక్కిన రంగస్థలము
రేట్లు:—రిజర్వుడు త 2.0-0 లు, కుర్చీ 1.0-0, తెంబి 0.8-0
కాప 0.4-0, స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలము 0.4-0
సమయానుకూలముగా రేట్లు హెచ్చించబడును.
నూతులపాటి పున్నయ్యచౌదరి,
కార్యదర్శి.

సదరు మ్రోగ్గూలు
సనియు ఒక రాజ
ను. అది కేవలము
గాని స్కూలు
ను లేదనియును
తెలియజేయు
న పటమటకై
వరావు
స్కూల్ కమిటి.
పము
పరబ్రహ్మదేవము
కీర్తన పుస్తక నిల
ందరకు వికవమెన

సంఘము, కొన్ని వార్త
నిలయుంబునకు సీత వసతు
విషయమై ప్రభుత్వము
ప్రయత్నము
ను లోకొక్తి
ను సహా
నవార

స్ర.
య.
మ
గా
మా
కాని
ప్రబలను
ము ఈత
మూనుమత
విశ్లేషకర్తరు
నెల ఒకటికి యివ
సంఘములు భిర్ను
పడబ్బాణ కొనుట
టి రద్దు కాబోవుచుండగా,
కోకోకోట కంట్రాక్టరు కం
కులకొన్నను, వారివద్దనుండి
నుండలేదు. యిది వనూ
యనను వనూలుపతచ

ప్రవాని యూనియన్ గా
తర్పు నిమిత్తము సామ్యు
ప్రస్తుతు. ఈలోపుగా తిరిగి
రము జరుగుచుండునేకాని,
దుపడునో నిర్ణయించలేదు.
క, విసిగియున్నాడు. పీరిని

జగద్గురు స్వామి శంకరాచార్యులు

కలకత్తాపౌరుల కుపస్యసించుట

బీదక్ మైదానము

గత శుక్రవారము సాయంత్రము 5 1/2 గంటలకు జగద్గురు స్వామి శంకరాచార్యులవారు (కారదాపీతాధిపతులు) బీదక్ మైదానమున కరుదెంచి, చలువరాతి కట్ట వేదికమీది వెండి సింహ సనము నాక్రమించిరి. "మహాత్మాగాంధీజీ జగద్గురుజీ" అను జనుజయశబ్దములతో 5000 మందికి మైగా నచ్చట సమావేశమై యున్నవారు స్వాములవారికి స్వాతం బాహంగిరి.

సభాప్రారంభమున, ఒకమార్పాకీ మహానీయుడు హిందీ లో నుపసంగించుచు శంకరాచార్యులను గురించి ప్రశంసించిరి. "వేదోక్తధర్మ" మధుగంటిన దని అతడు చెప్పెను. మతమును పునరుద్ధరించి స్వరాజ్యము నెట్లు సంపాదించుటకు వీలుపడునో బోధించుటకు స్వాములవారిచ్చటికి వచ్చియుండిరి.

జగద్గురు శంకరాచార్య స్వాములవారు ప్రారంభమున ఒక సంస్కృతశ్లోకమును పఠించి, రెండుగంటలసేపు ఆతిథిగంభీరముగ నుపసంగించిరి.

స్వరాజ్యోదయము భారతీయమే.

స్వరాజ్యోదయము విరోధిదేశమునండి దిగుమతి చేయబడలేదనియు, భారతీయులసహజ శక్తికి స్వరాజ్యోదయము అనుగుణ్యమైనది కాదనువారు మోసపుటాటలను బలుకుచుందు రని యు స్వాములవారు కారణసహితముగ వాదించిరి. హిందూ రాస్త్రములనుండి అనేక నిదర్శనములనుజూపుదు, అతినండి భారతదేశమునందు ప్రజాపరిపాలన ముండెనని స్వాములవారు స్పష్టికరించిరి. హిందువుల ఆశయములలోనే నిజమైన ప్రజాపరిపాలనము గనుకడుచున్నది. పాశ్చాత్యప్రజాపరిపాలనము కపటపు మోసము. భారతదేశములో రాజు ప్రజలచే నెన్నుకొనబడుచుండెను. వారి హోనోభివ్యముల ననుసరించి అతడు దేశమును పరిపాలించుచుండెను. ప్రజల కిష్టము లేనప్పుడు రాజును పదభ్రష్టుని చేయుచుండిరి. పాశ్చాత్యదేశములలో ప్రజలచే నెన్నుకొనబడు పాలకుడు నిరంకుశాధి.తి యగుచున్నాడు.

స్వరాజ్యోదయము అరాజకమైనదిగాదు

స్వరాజ్యోదయము అరాజకమైనది, రాజ్యాధిపాకరమైనది అని ఆక్షేపించువారికి స్వాములవారు ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి. "అరాజకము" హిందూధర్మమునకు విరుద్ధమైనది. హిందూధర్మముప్రకారము ప్రజలందరు రాజభక్తిపరులుగ నుండవలెను. అది హిందువుల విధ్యుక్తధర్మము. ఎట్టిసందర్భములలోగాని మన దేశములో నరాజకమును ప్రోత్సహించుట కిష్టపడువారుండరు. మహాత్మాగాంధీజీ కూడెట్టివాంఛయుండదు. కాంగ్రెసు అరాజకమును కలుగజేయుచున్న దనుట కపటపుమోసము. యథార్థమును గప్పి పుచ్చుటకు కొందరిట్లు బలుకుచుందురు. రాజభక్తిగలవారిని చెప్పదు, హిందూరాస్త్రముప్రకారము రాజెట్లు పరిపాలించవలెనో స్వాములవారు విశదీకరించిరి. ఈ సాంప్రదాయము ప్రకారము ఆంగ్లేయుల లెతెమత్రము రాజులని పిలువబడదగునో వాదించిరి. నిజముగా రాజు పరిపాలించనప్పుడు రాజభక్తి ఎచ్చటనుండివచ్చును! రాజుకు మనదేశమునకు మేలు చేయుట కిష్టముండవచ్చునుగాని, అధికారము. లేదు మనము నిరంకుశ ప్రభుత్వముతో నిప్పుడు యుద్ధము చేయుచుంటిమి వారికి అధికారముమొందు, అనురాగము మానవ్యము. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు ఉద్యోగియులు ప్రభుత్వమును జరుపుచున్నారు. రాజకుటుంబమునకు సదుద్దేశము లున్నవి. అధికారము లేదు. నిరంకుశ ప్రభుత్వము నకు అధికారమున్నది, సదుద్దేశము లు లేవు. మనమువారిద్దరిలో నెవ్వరిమీద ఆధారపడి ప్రయోజనముండదు. మన ప్రైవేటాధారపడి స్వరాజ్యసంపాదనకు యత్నించవలెను. మీరవ్వరిని ద్వేషింపరాదు. మీకిష్టములేనివారినిగురించి తలపోయవద్దు. ఇప్పటిఉద్యమము నిర్మాణపు ఉద్యమము, వివాదకరపు ఉద్యమము గాదు."

మీరాపూరుననము.

బీదక్ మైదానములో నుపస్థానమును ముగించి రాత్రి 7 X 45 నిమిషములకు స్వాములవారు మోటారుబండిలో మీరాపూరు వనముచేరిరి. అచ్చట అనేక వేలమంది వేచియుండిరి. ఇచ్చట స్వాములవారు తిరిగి 2 గంటలసేపు ఆధ్యాత్మికద్వక్తవధము నుండి హిందూ-ముసల్మాను వికలత్యమును గురించి ఆతిథిగంభీరముగ నుపసంగించిరి. (సర్వంబు).

గాంధీ-నూతన శకము

గాంధీగారికి పూర్వము భారతదేశమున నెందరో గొప్పరాజకీయవేత్తలు గలరు. కాని భారతప్రజాబాహుళ్యమున ముల జూరకొనినది గాంధీగారి కక్కలే. వారిరాజకీయ సిద్ధాంతము, భారత ప్రజావిజ్ఞానమున కచ్చుగ్రుద్దిపట్టునెరిపబోయెను. వారిరాజకీయవిధానములు భారతప్రజాసముదాయముయొక్క గాంధీయశక్తికి అనువుగ నుండెను. ఇది కరకు గల రాజకీయ నానుటల పలుకుబడిని వాటిపలుకుబడితో పోల్చిచూచినయెడల వారికి యేదోకొంతమంది తమ పాతీకుల యందు మాత్రమే పలుకుబడి యున్నట్లు గాన్పించును. గాంధీగారిసంకేతమునందును, వారు స్వాతంత్ర్యసంపాదన కవలంబించు మార్గము లండును ప్రజాసామాన్యమునకు సుబోధ్యమైన విషయమేదో యుండితిరవలయును. గాంధీగారిప్రతిభ తెలుగుటకు ప్రారంభింపక పూర్వము రాజకీయరంగమున నాయకత్వము వహించి పోరాడుచుండినవా రండెవరు సంకల్పరత్నమున కాక సాహసాడెడు రాష్ట్రీయసభలందు సమావేశమైన కొన్ని వేలమందినే యుద్ధోద్ధించి యాందోళము జరిపెడివారు. గాంధీగారు వచ్చినపుడువారే వారిప్రతిభలు తగ్గెను. వారుఅధునికపరిస్థితులకు తగియుండలేదు గాంధీగారు ప్రజావిజ్ఞానమును మేల్కొల్పి లిపి లక్షలకొలది జానపదుల నుద్బోధింపగడగెను. తమ కాలపు రాజకీయసమావేశములందు తమఅసమానవాగ్ధిని తెలిగ్రుక్క జంగల భాషాప న్యాయముల తో సభ్యుల మనముల వశపరుచుకొని, ప్రభుత్వవిధానమునకు, విషయవిషయిత విధిని ఆసమర్థులను దెలుపుచుండెడి గోళ్లేలును, మెహతాలను బెన్చెట్టును గతతరమువారనునట్లు వోచుచున్నది. వారి నాయకత్వమున నున్న ఆకాలమెంతదూరముగ గన్పించుచున్నది. గాంధీగారి సిద్ధాంతములును వారివిధానముల విలక ఎట్లున్నను, అసిద్ధాంతములును విధానములును నిందార్మములైనను ప్రశంసార్జములైనను, వాని భావిస్థితి ఎట్లుండినను అవి ప్రస్తుతము ప్రజాస్వామ్యదయమును వశపరుచుకొనె ననుటకు సందేహము లేదు. ఇట్టి నాయకత్వము సంగీకరించినందులనుగాను ప్రజల రాజకీయ అంధతను మనము దూరవచ్చును ప్రజల రాజకీయపరిచయమీసతము గాంధీగారిపలుకుబడికి కారణముగ నెన్నువచ్చునుకాని ఆయనయొక్క నాయకత్వమును పలుకుబడిని మనముగా దనజాలము భాంతదేశమును స్వరాజ్యస్వర్గమునకు దీసికొనిపోవ విధాంతచే నియమింపబడిన వాడితడే యని యొప్పుకొనక పోవచ్చును. కాని భారతదేశమునందు రాజకీయజరిజ్ఞానమునుఆకాశపథమునుండి తీసికొనివచ్చి భూమిపై మా రుములలకు గూడ వ్యాపింపజేసిన ఏమనె యనవిషయమును గాదనజాలము. ఇదివరకు నే కొద్దిమంది హక్కు యగు రాజకీయ విషయక చర్చలు వీరు రాజకీయములండు ప్రవేశించినవారిత ప్రజాసామాన్యము సోత్తుగ మారెను. ఇందులకు వారికి కృతజ్ఞతను దెలుపవలెను. గత మాడుపత్నరముల నుండి ము దేశమందొత్పటను వీరుప్రవ్వసించునపుడు జరుగుచువచ్చుతమ లగు సభలును, వారు ఏర్పాటులుజేసి జయప్రదముగజరిపి వారతాళములును ప్రస్తుతము జరుగుచున్న కద్దరప్రచారమును ఇదివరకు ఏక కాలమునందుగాని ప్రత్యేకపరిపక్ష సంకల్పములను వెలవెల వారజేయుచున్నవి. ప్రజలను నిర్బంధ పెట్టెరినియు, సంఘబహిష్కారముగావించెదరని భయపెట్టెరినియు మతసమృద్ధములు, మొదలగు వానిచే బెదిరించినయు వారి ప్రయత్నముల నలన గల్గిన ఫలితములను యెంతటిగొంచెంబిగ్గించినను ఫలితములు గల్గిన నను విషయమునుమాత్రము మనము గాదనజాలము. ఇదివరకు ప్రజలయందు రాజకీయజీవితము జడత్వమునొండెను. ఇప్పుడు సజీవమైన ప్రజ్వలిల్లుముండెను. ఇందిగాంధీగారి కార్యఫలము. ప్రజలలో శాశ్వతముగ నిజమను నిలుచునో గాంధీగారు రాజకీయరంగమునందున్నంతవరకే నిలుచునో అని వేరవిషయము. కాని ప్రస్తుతము ప్రజలలో రాజకీయజీవనము చురుకుగా నున్నది. గాంధీగా చేమిచేసినను ఏమిచేయక జోయినను రాజకీయములందు అందు ముఖ్యముగా వారిరాజకీయములందు కాలవరకు ప్రజల కుత్సాహము గల్గించిరి.

గోళ్లే, కిలోజిహ మొహతా గార్ల రాజకీయతత్వముల తోడను రాజకీయ విధానములతోడను సరిపోల్చి చూచినప్పుడును, పదివత్సరములకు పూర్వము అతివాదుల రాజకీయములకు బోల్చి జూచిననుగూడ గాంధీగారి రాజకీయ సిద్ధాంతములును విధానములును వానికి కొంచెమైన వెనుకబడవు. గాంధీగారు పరిస్థితులను తమ ఆభివృద్ధికొరకు మార్చుకొన నెంచు మితవాదులను అతివాదులగు జాతీయవాదులనుగూడ రంగమునుండి వెనుకకు ద్రోసెను. గోళ్లేగారిని గాక అరవిందుని గూడ ప్రజా

గౌరవమునుండి దొలగద్రోసెను. అతివాదుల రాజకీయా దర్శములు మితివాదుల రాజకీయాదర్శములకంటె ఎక్కువగ మాత్రముండెను. మితవాదు లధినివేశస్థానమును గోరెనయెడల సతివాదులు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును గోరి అతివాదుల రాజకీయచర్యలను పన్నునదేశమునుండి యొనవు దెచ్చుకొనిరి. ఆర్థిక బహిష్కారము, జాతీయద్రవ్యము, రాజకీయపు బండిపోటులు, బొంబుల సిద్ధాంతము మొదలగునవిన్నియు విరోధా విప్లవకాయల నుండి గ్రహించినవే. 1937 సం. యుగాంతరు ప్రతిఘటించి ఈ క్రింది విషయముల జరిపినయెడల ఆకాలపు స్థితికిం ఈ కాలపు స్థితికి నెంత వ్యత్యాసము గలదో గమనింపవచ్చును. "ఓదోషిడి దేవతా! నీ నీదినమున నిన్న పూజించుచున్నాను. మారు సహాయపుగమ్ము! నీ వెంకకాలమును పుష్పమునండు చీదపురుగువలె దాగియుండి మాదేశపు సత్తునంతను పీల్చివైచితివి. రమ్ము; తిరిగి దేశమునందు సంగ్రామకామాహులమును పునర్జీవింపజేయుము. భారతీయులు తిరిగి నిన్నా రాధించినయెడల వారు ఆయంధములకు గావలసిన ధనమును సంగ్రామమున కవసరపగు తైరస సాహసములునుగూడ నొసంగెదనని నీవాదినమున నాకు వాగ్దామొనర్చితివి. నిన్నీ దినమున నేనారాధించుటకియే గాకజను." దీనికిని, అహింసానూత్రము, రాట్న సిద్ధాంతము, దౌర్జన్యరాహిత్య అసహాయోద్యమమునకును మధ్య మన మెంతదూరము చూడెంచితిమి! అప్పుడు జాతీయవాదుల సిద్ధాంతములును మార్గములును మితవాదుల సిద్ధాంతములకంటెను మార్గములకంటెను ప్రజారంజకముగ నుండెనా? తిరుగుబాటుదారుల యుద్యమ మెంతమాత్రమును ప్రజలసమర్థుని దానికంటె నధికముగ బడయలేదు. బెంగాలు, మహారాష్ట్రము, పంజాబు మొదలగు పెద్ద పెద్ద పరగణాలలో ఇంకువలన కొంతవరకు మార్పులు గలిగిన విషయము సత్యమే. కాని ఏవో కొన్ని తరగతులవారిలో కొంతమంది మాత్రమే ఈ విప్లవోద్యమమున జేరిరి. ఈ యుద్యమము పట్టణములందు మాత్రమే ప్రాకెను. ఈ యుద్యమముకొట్టగొలది గల జానపదులను సమీపింపలేదు. గాంధీ యుద్యమము జానపదుల రాజభక్తిని పిడికెటయందు దెచ్చుకొనెను. ఈ జానపదభారతదేశమే ఇప్పుడును ఇకముందును ప్రధానపాత్ర ధరించునది. గాంధీకి పూర్వము విప్లవోద్యమమున వేలకొలది జేగ గాంధీ యుద్యమమున కొట్టకొలది జేరి గాంధీ యద్యమము కొనసాగింప ప్రమాణము లానర్చుచుండిరి. గాంధీ యుద్యమము జాతీయోద్యమమీదితో పోల్చిన యెడల విప్లవోద్యమమొక తరగతివారి యుద్యమముగ దోచును. (దేవులీ ఎక్సెస్సు)

నోటీసు

గుంటూరు డి.ప్రొఫ్రెస్ తెనాలితాలూకా కళేవరం గ్రామ కాపురములు లేటు లక్కరాజు వెంకట.యండుగారి కుమారుడు లేటు గోపయ్యగారి భార్య కాయమ్మగారికి ఘమారు 9 సం.ల క్రిందట లక్కరాజు కనకసుందరంగారి ద్వితీయపుత్రుడగు గోపాలతావును సన్నిహితవారనుడగు లేటు అప్పారావుగారి అనుజ్ఞతో దత్తుచేసి వ్రంటిని. నదరుదత్తు సరియైనది కాదని దత్తు చెల్లెలదని దూరపువాసులలో కొందరు వాడుకపరచుచున్నందున సరదరు దత్తతను రద్దుపరుచుచు క్రమమయినవారనుయొక్క దత్తత అధికారముతో సదరు కాయమ్మగారికి సదరు కనకసుందరముగారి చతుర్థపుత్రుడగు మురహరి కృష్ణారావును వెంపుడు.యచ్చి కుందుభినామ సం. వైశాఖ బి.సి. బుధవారము కళేవరం గ్రామములో దత్తతయను ఉపనయనమును చేయడమను. (108)

లక్కరాజు కనకసుందరం,

కళేవరం,

(మకాం) డోర్నకల్.

అహమ్మదాబాదు సభలు

ఇందు అహమ్మదాబాదు పురచారిత్రంబును, దేశీయసభామందిర రమ్యంబును, తాత్కాలికాధ్యక్షు లగు హాకిం అజ్జల్ భానుగారి గంభీరోపన్యాసంబును, భిల్లాసకు సమస్యయు, సహాయనిరాకరణతత్వంబును, గాంధీ మహాత్ముని సంపూర్ణోపన్యాసంబును, చిత్రరంజనదానా, వారి సతీమణి యొక్క యుల్లేజంబు లగు సందేశములును, వేల్పు యువరాజుగారి రాకయు, మాపిరాల కష్టములును, దేశీయమహాసభాదేశమున చక్కగ ముద్రింపబడినది. వెల ప్రతి 1-కి రూ. 0-4-0 50 ప్రతులు స్సా 9-0-0. 100 ప్రతులు ,, 18-0-0 5 అణాలు చీట్లు పంపినవారికి పుస్తకము బుక్కుపోస్టు ద్వారా పంపబడును. [939-3541] ములుగు- వెంకటరమణయ్య, సర్కిలుపేట, బందరు.

నిరుపమాన గాంధీమహాత్ముడు

నిర్భయ ధానంతర మతోపన్యాసము

రెవరెండు హోమ్ము

(నిన్నటి తరువాత)

అంగవస్త్రధారణము

అంగవస్త్రమును గూర్చిన ప్రతీతి విషయము మనకున కంత నజ్ఞునట్లున్నది? గాంధీ యొక్క శత్రువు నెవనితోనైన అణుననుగూర్చి మాటాడుము. వెంటనే ఆయన అంగవస్త్రధారణమును గూర్చి చెప్పి అది గాంధీయొక్క వెత్రిమతత్వరకరకు నిదర్శనముగ బెల్లును. ఈ అంగవస్త్రమును మేమి? కొలది మాసముల క్రింద నిరాకరణోద్యమ కార్యక్రమములో గాంధీజీ తన వస్త్రములను బహిష్కరించి, ఉన్నవానిని వాశముజేసి, కాన లసిన బట్టలను యింటిలో రాటుముద్రా నూలుతో తయారు చేసికొనక తప్పని తెచ్చెను. ఈ అట్టకు విభేదము లేనచో బీదవారలు ముఖ్యముగ చావ కష్టపడి, వారలకున్న కొలదిమాత్రపు గుడ్డలను పొయి నింబరులగుదురని నశ్చిహాతము వ్యాపించెను. వెంటనే గాంధీ యొక అంగవస్త్రమును మాత్రము ధరించి తన మార్గములగుండను పట్టణములలోను సభలలోను ప్రత్యక్ష మగుచుండెను. ఇంతకన్న పెక్కుదూ తారిత్ర్యము ననుభవించవలసిన ఆయన జూపుటకై అటులజేసెను. ఆయన చారిత్రమంతయు జూత మానవాచిత్యో గలసి అనుభవముల బొందజాతులకు యున్నటుల గానించును. ప్రతి లాయనను జూచినపుడు, వాడుకు తని గాక స్నేహితుడుగను, సోదరుడుగను, అన్ని విషయములలో తమతో తాటువానిగను కనుగొనెదరు. అయితే ఆయనను జైత్రపురముగ మార్తముగొరవించెదరు.

ఆయన స్వార్థ తాపిత్యము.

కోడి చేకములలో నిట్టి సంబంధము గల గాంధీజీ మరి యొక నుగుణము గలదు. ఆయన స్వాధీన రాహిత్యము, త్యాగము, కష్టాధార సాహస్యము నిరుపమానమైనవి. ఆయన తన జీవిత ప్రభుభాగములోనే, తెలిసి కష్టముల బాడునూత్రమును గనుగొనెను. ఇతరులను కష్టపెట్టుటచేగాక స్వయముగ కష్టపడుటచే ప్రపంచాధికారము మాంపునకు గల్గినను తత్వమును ఆయనగ్రహించెను. దానిని బొందుటకై ఆయన జీవితమంతయును ఇతరుల బొందెను. ముందు ఆయన తన ఆస్తిని, సంఘగౌరవస్థానమును, వృత్తిని, తనతోడివారలలో గలసియుండుటకు ఆటంకమగు ప్రతి వానిని తదలివేసెను. స్వంత అలవాటులలో ఆయన యోగము నశ్యసించెను. సంస్కర్తగ పనిజేయునపుడు అన్ని కష్టములను ఆయన ధముల వలె స్వీకరించెను. శత్రువు నే మాత్రమును అంకక నెదుర్కొనెను. దక్షిణాఫ్రికాలోను యిండియాలోను నాలుగుసార్లు నిర్బంధించబడెను. ఇనపు మూక లాడును మూడుసార్లు కొట్టిరి. ఒకసారి మురికినీటి తూములో చచ్చినవానివలె బడవోసిరి. ఆయనకు కొరడాబెట్టుల తాళలు గలవు. శత్రులకు గొలుసులు వేసి చెరసాల తలపుటకు కట్టినగుడ్డలుగలవు. పెంటుపాతాగారు జైప్రీత స్థానభవములకన్న గాంధీ యెక్కుదూ కష్టముల బొందెను. “మానవు డనుభవంప తలసిన అగ్నిపరీక్ష లన్నింటికీ తోడైతిరి” అని ఆయనయే తెల్పవోసెను మన్నాడు. దీనికంతకున కారణము ఆయనత్యాగమును జీవితధర్మముగను, యధోపాధ్యగను స్వీకరించి యుండుటయే. భారతీయులు తమనాయకుని యెండికృతించిపోయిన దేహమును జూచినపుడు యీత్యాగభావమునే గనుగొనెదరు. ఆయన దేశములో నేభాగము నుడుగ్గును తీనినే వారు భావకముంచుకొనెదరు. అట్టిపురుషోత్తముని ఆయన యనుసరులు పూజించి పిలువెదరు, మరలనిర్బంధించి, కారాగారములో బెట్టిన ప్రభుత్వము యెంత తెలివితక్కువదో యూహించుదు.

ప్రేమానందారము

గాంధీ చారిత్రములో నిజవరకు జెప్పినవాని యన్నిటి కన్న మహత్తరమైనదగు ప్రేమ ఆయన జేమామంతటను వెల్లి విరియుచుండును. ఇప్పుడుగాని మరొకప్పుడుగాని భారతమునకు తున్నవలె మానవాశియుటకు ప్రేమను దయయు గలవా తెవ్వరును గానించెను. కోపము, అసూయ, అక్రోశము, శ్వేషము యివి ఆయన హృదయము నుండి తొలగిపోయినవి. అచట, తనతోడి వారి యెడ గల, ఒకదానికొకటి

రసము దప్ప మృత్యువరకు గానించెను. ఆయనకు తోడివారలనుగా ప్రపంచములోని జీవజాతి యంతయును జేరినదే. గాంధీ భగవంతుని వలెనే మానవమృత్యులను లక్ష్యము చేసుడు నట్లు వారై నను తెల్లవారైనను ఆయనకు వారియెడ ఒకవిభ్రమైన ప్రేమయే. హిందూమతావ్యవస్థలకు గలపోరాటము నంతరింపజేసి వారిలకు సహావరణభావము గలుగజేసెను. మతవైరుధ్యాలను కొన్ని ఉపయోగములున్నవని ఆయన గుర్తించుచు స్వయముగ నెట్టిభేదముల నుంచుకొనెను. బ్రాహ్మణులను, అస్పృశ్యులను ఒకచోట గూర్చుని భోజనము చేయవలయుల జేయును. శత్రువులను ప్రేమించుచు అనుయోగిస్తూ కిద్దారతము గాంధీ గారి దగుటచే, ఆయన యింగ్లీషువారియెడ గూత సద్భావమును గల్గి యుండును. “ప్రతి జాతి ప్రజలను నే ను ప్రేమించెద నినియు, వారి మైత్రి కాకు కావలెననియు వారితో చెప్పెను” అని ఆయనవలెకొలది సారలు పలికెను. దక్షిణాఫ్రికాలో ప్రాణములు తీసి ప్రయత్నించి నపుడు ఆయనచారిత్రమునుగూర్చి యొచింపుడు. బైద్యశాలలో తుర్రు మానస్సు మైయున్నపుడు గూడ తన నెదుర్కొనినవాని వై చర్యదీసికొనుటచేదని ఆయన తిరస్కరించెను. “నేనాయన నేలబాధింపవలయును, శిక్షించవలయును. ఆయన సరియైనవాని కొనినవనిజేసెను; పరి యుగొనినవానికి ప్రాణముల తెగించెను. నాకాణనయందు విశ్వాసము గలదు. నేనాయనను ప్రేమించి నామార్గమునకు త్రిప్పెదను” అని ఆయన చెప్పెను. ఆయన అటులనే చెప్పినటుల జేసెను. కొలదిమాసములలోనే గాంధీ నెదుర్కొనినవాడు గాంధీయొక్క మామపంజాకైచే మారిపోయి యనుచుండెయ్యెను.

అమృతవర విషాదములకు కారణభూతుడైన డయరు నేననియెడ గూత గాంధీజీ ధీరభావము గలదు.

“నే నాయనతో సహకారము జేయవలయు; ఆయన యధికారమును గుర్తించిజ్జలకుజ్జడగాజాలను. ఆయనను ఆయన భర్తముచే భావపడుతుండెనేని ఆయనవ్యక్తపడకు వెళ్లితొక్కమునకు వచ్చువరకును ఉపచారముజేసెదోనని గాంధీజీచెప్పెను. ఈయనకు శ్వేషముగిగాని, పగ తీర్చుకొనుటగిగాని అణు మాత్రమైనదే. ఆయన ప్రేమయొక్క మూర్తిభావము. ఓర్పుతో కష్టాధికము బొందిన యాచితసంవత్సరములలో ఆయన యేమని జేసినను, ఆయనచెప్పిన యీమాటల కనుగుణముగ నుండెను. “కోపము వలన నే కా ర్యము ను గా కు. నాస్తికత్వము ను ఆస్తికత్వము చే జయింప వలయును. అసత్యమును సత్యముచే నెదుర్కొనవలయును. కుత్సితయాత్మలను, వికాలవాదముతో నిరాదంబరత్వముతో నెదుర్కొనవలయును. భయానకవాకములను ధైర్యముతో నెదుర్కొనవలయును.”

సర్వప్రతితి

ఇట్టినుగుణములు గల్గియుండుటచేనే భారతీయులు ఎప్పుడును గాంధీని భావమునందుంచుకొని భక్తితోనుండురు. ఈగుణభావలననే ఆయనకును, ఆయనచేయు కార్యమునకును, ప్రపంచప్రతితి గల్గినది. గాంధీ ఆధ్యాత్మికజీవితసాధ్యములను బాగుగ గ్రహించెను. నిరుపమానమగు శిక్షణముచే ఆయన ఆత్మభగవత్తత్వమును బొందగల్గెను. సత్యత, త్యాగము, ప్రజాప్రేమ యీగుణములు గల గచ్చా రిత్రు లిట్టివారే వేసుసంవత్సరముల కొకసారియో తెండుజేరి సంవత్సరముల కొకసారియో జన్మజెందెదరు. అట్టి వారి లో గాంధీ యొకడు. ఇప్పుడు నే డాయన జైలులోనున్నాడు. అట్టివారు ప్రపంచములో వ్యాపించుటకు జేయగల్గియున్నారు. ఒక జీవనముగాని, గాంధీనిగాని నేర్చుకొనుటకు సహింప జాలని సంఘము జీవించుటకు తగినదిగాదు. ఈపనితలన నది అప్పుడే నాకనమందుటకు కానింపబడినది.

సాత్వికనిరోధసిద్ధాంతము

గాంధీయొక్క పర్యవ్రాటి, సాత్వికనిరోధసిద్ధాంతముచే గూతగల్గెను. సాత్వికనిరోధమనగా కీడుచేయువాని తొంగి

యుండుటగాక, మర్జనని ఆత్మ బలము చే జయించుట యని ఆయన చెప్పెను. ఈ నిగ్రహ సిద్ధాంతము నెక్కువగ నాచరణలో వెట్టి సాంఘిక జీవితములో గొప్ప సంస్కరణముల దెచ్చి, విజయము గాంచినవారిలో గాంధీయే ప్రప్రథముడని నేను తెప్పుచున్నాను. ఈసిద్ధాంతముచే రాజకీయ అధిక సంస్కరణములు జేయవచ్చు నని, న్యాయుడు, దార్మిను గారలవలె గాంధీయు, మానవచారిత్రిములో మూలకము నారంభముజేసెను.

ఇదివరకు సాత్వికనిరోధము రెండుకి వుండవలసివని జేసెను. మొట్టమొదట అది ప్రత్యేకవ్యక్తిగిగాని, తన అక్కడ క్కడ కొన్ని వ్యక్తిసమూహములకు గాని నియంత్రేయబడెను. గొప్పనిగ్రహపరులను ప్రపంచవిభాగములనుగ జేసెను. నెంటు ప్రాంసిను, విలియం లాయడు గారి సను, హెన్రీ డేవిడ్ థో, లి యో టాల్టెన్ యి గార లు ఈ సాత్వికనిరోధమును తమ జీవితములలో వాడరించిగారి సంఘ మంతయు ననుసరించునటుల జేయలేదు. అప్పుడప్పుడు నిరోధము జేయగూడదను భద్రతైన శిష్టవైద్య ప్రేమసంఘములు నిర్మించబడెను. మొదటి రెండు శతాబ్దములలో క్రైస్తవులును, తేలారీ, బాత్మెన్సు, ఆర్మితెన్సు మున్నుగాగల తెగలును, శ్వేతరు మున్నుగాగల మతసంఘములును యందుకు నిదర్శనములు. ఇదిటాల్టెన్సుసంఘములవలె, స్వర్ణరత్నముగను ఆశ్యా పేక్షలేక నుండెడివి. అని శ్వేలాభాపేక్షలే జీవించెను. అందు వలన వానిని నిదర్శనములుగా మాత్రము గైకొనవచ్చును. సత్యాగ్రహము ఏమిదేయగలదో కొలదిమాత్రము తెల్పు నేగాని, సాంఘికసూత్రముగ నెట్టిపనిజేయునో తెలుజాలవు.

రెండవ కష్టము వెనుక యీ సాత్వికనిరోధ సిద్ధాంతము ఆముష్మికజీవితముతో సమానముగ తలంపబడెను. మత్య సంకల్పములలో నెంటు ప్రాంసిను అనుసవ్యాసి, ప్రపంచమును తదలి బింటిగను శిష్యులతోను ప్రత్యేకముగ నుండుటకు వెదలి పోయెను. ఆశునిక కాలములో టాల్టెన్సు నిజమైన గొప్పసత్యాగ్రహపరుడు. ఆయన కుటుంబమును, దేశమును, మతమును వదిలి సత్యాగ్రహిత జీవించి తుదకు బింటిగ చచ్చుటకై పారి పోయెను. వీరలు తమవ్యక్తి జీవనములో పవిత్రముగ నుండెరి అన్ని యుగములలోను సత్యాగ్రహపరులు, అంతశ్శుద్ధియు, సంపన్నతయు బొందియుండిరి. గాంధీ సను వంటి వారు తప్పు వారు ప్రపంచములోని జనముతో సంస్పర్శముగలి గుగుణ సంపదను బొందిరి. అనుభవమునుబట్టికాడ సత్యాగ్రహపరుడేమియును లాభము ను జేకూర్చు లేదు. జీవిత సమస్యలను మాత్రము పరిష్కరించెను. టాల్టెన్సు చరిత్రలో పూరణాచరిత్రుడు. అంజనను ఆయన ఆధునిక కాలములో సంఘముకు దుస్సహాయులగు సమస్య లేమియు పరిష్కరింపక పోయెను.

ఈ రెండు ఆటంకములచేతనే, సాత్వికనిరోధ సిద్ధాంతము, ప్రస్తుత వాణిజ్యసమస్యనుగాని, అంతర్జాతీయ సంక్రామముగాని పరిష్కరింపజాలకున్నది. అది ఒకవ్యక్తి ప్రత్యేక విషయముగ మంచిదిగా వచ్చును అందువలన సంఘభాగ్యతను తొలగించుకొనవచ్చును. అయితే అందువలన ఉన్నదున్నటుల పనిజేయు వాని జేమియును లాభము లేదు. ఇప్పుడు గాంధీ చూడుడు ఆయనది క్రొత్తనిరోధమార్గము. ఆయన యిప్పటి యుద్ధమును ‘చెడుగును నిరోధింపవద్దు’ అను సిద్ధాంతము వైసి నడుపుచున్నాడు. ఈ కార్యక్రమమువలననే యీమాతన నిగ్రహసిద్ధాంతము వల్లనే సాత్వికరత్వ సంక్రామ పద్ధతిగ గైకొని గాంధీ అనుభవజేత జేద్యము జేసెను. ఆహింసతో ప్రారంభించి పిదప ఆయన అసహాయోద్యమ మార్గములకు జనెను. ఇతివైకి ముఖ్యముగ కృతిరేకసిద్ధాంతముగ గానించును. ఇందువలన యింగ్లీషు ప్రభుత్వముతో సహకారము వలదనియు, బహుమాన సత్కారముల బొందవలదనియు, కోర్టుల కెక్కవల దనియు, పాతకాలలకు పిల్లలను పంపవలదనియు, యింగ్లీషు సరకులను కొనవలదనియు, పన్నుల చెల్లింపవలదనియు, న్యాయ ములను గుర్తించ వలదనియు బోధజేయును. అంతు యెందు వలన భారతదేశముయొక్క సంపత్తి, స్వేచ్ఛాభాగ్యమును స్థిరపరచుటయు, రాజకీయముగను అధికముగను స్వతంత్రముగ నుండు సంఘమును నిర్మించుటయు జరుగును. గాంధీ యిప్పుడు తనప్రజలకు తమవని తాము జేసికొనవలసిన దనియు, తమస్వయంపరముల తాము జూగుకొనవలసిన దనియు, తమ విశ్వాసయముల తాము నిర్మించుకొని పోషించుకొన వలసిన దనియు, యీవిధానము కలన విజేత పాలకులకై కష్టముల దెచ్చినను, శ్వేషము :వగ తన సహానుభావీ నుండవలెననియు బోధించుచున్నాడు. అసోపన్యసేక జేసియు, మగతుని కుమించియు

గాంధీ మహాత్ముడు
సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాసు
కామన్సునభిలా ప్రశ్న

ఒక ఇంగ్లీషు పత్రికయందు దీక్షించి వివరములు ప్రకటింపబడినవి:—

సర్ ఛార్లసు యేటుగారు చర్చిలుగారి నివిధముగ ప్రశ్నించిరి: తూర్పు ఆఫ్రికాయందు భారతీయుల పక్షమున ఆంధోళనమును సలుపుచున్న ఆంధ్రాసు గారి కిటీతల గాంధీగారిని సందర్శించి తూర్పు ఆఫ్రికా పరిస్థితుల విషయమై వారి అభిప్రాయము నైకొనినవిషయము మీరు గమనించివా? తూర్పు ఆఫ్రికాయందు దీక్షి ఆంధోళనము సలుపుట ఎంతమాత్రము ఉచితముకాదనియు అట్టివా రాజకీయమున పోరాడవనియు మీరు ఉత్తరువు లిచ్చెదరా?

చర్చిలుగారిట్లు ప్రశ్నితర మొసంగిరి:—ఈ సందర్భమున గాంధీగారికిని ఆంధ్రాసుగారికిని జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తర వివరములు నా కందినవి. ఇతరతేజస్సులు తూర్పు ఆఫ్రికాయందు ఆంధోళనముసలుపుటకు కొన్ని సంఘములను స్థాపించి యున్నారను విషయమునకు సంబంధించిన వివరములను నాకు గౌరవసభ్యుడు తెలియజరిచినచో వారిసలహాలను గురించి నేను చక్కగ ఆలోచించెదను.

సర్ ఛార్లస్ యేటుగారు:—తూర్పు ఆఫ్రికాయందు మనకు గల ఇబ్బందు లన్నియు భారత సేకమునందు గాంధీగారుసలుపుచున్న ఆంధోళనమునకు ఫలితములుకావా?

చర్చిలుగారు:—భారతదేశము నందలి ఆంధోళనమువల్ల తూర్పు ఆఫ్రికా ఆంధోళనమునకు కొంత ప్రాణము కలిగినది.

సర్ ఛార్లసుగారు:—భారతదేశమునందు గాంధీ గారి విధమున ప్రభుత్వమువారిచే అదరింపబడుచున్నారో అదే విధమున తూర్పు ఆఫ్రికాయందు అదోళన పరులుకూడ అదరింపబడుదురా?

చర్చిలు:—స్థానికాధికారు లీ విషయమై ఉత్తరముగ ప్రకరింపబడినది నేను నమ్ముచున్నాను.

కలనలు వెడ్డెవుడుగారిట్లు ప్రశ్నించిరి:—భారతదేశము నంతటి అసహాయాద్యుల ఆంధోళనమును, కన్యాయందు సమాన హక్కులుకొరకు భారతీయులొనర్చుచున్న ఆంధోళనముతో గౌరవసభ్యుడు పోల్చుచున్నాడా?

చర్చిలుగారు వెనుకటియక ఇట్లు ప్రశ్నితర మొసంగిరి:—నేతోసంగిన ప్రత్యుత్తరమువల్ల గౌరవనీయులగు సభ్యులట్లు తలంచుటకు ఎంతమాత్ర మవకాశములేదు. ఇది కేవలము పోరాటము.

గోహత్యనిషేధించుట

కలగ రాష్ట్రమునందలి ఫరీదుఖాద్ మునిసిపాలిటీవారు మునిసిపాలిటీ కమిషనరునకు లాబడిన ప్రదేశములందు గోవులను చంపుటను నిషేధించుటకు తీర్మానించిరి.

భిల్లుల తిరుగుబాటు

ఇటీవల సికోహిసంస్థానమునందు గోపార తహశీలుకుచేరిన భిల్లులు నేలకన్న అధికముగ నున్నవనియు, పన్నుదనములచే యువారిదుండగములు దుర్భరముగ నున్నదని చెప్పుచు పన్నులను చెల్లించుట నిరాకరించిరి. వారిపై వైకోవోగ్రులు తగు చర్యలు తీర్చుకొనిరి. భిల్లుల పన్నులను చెల్లించుటకు అంగీకరించినయెడ వాకికవ్వనిష్ఠ ములగుంచి విచారించుటకు దర్బారు వారు అంగీకరించినయెడ తెలియుచున్నది.

వ్యయనిర్ణయసంఘము

భిల్లులను తగ్గించువిషయమై తగు సలహా లొసంగుటకు విచారణసంఘము నొకదాని నేర్పరుపవలయునని ప్రభుత్వము వాకీర్మానించి అందులకు ఇంచితపు ప్రభువుగారి అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. ఈ విషయమై బెంగాళీపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—

ప్రసిద్ధిచెందిన భారతీయులను ఈ విచారణసంఘమునందు సభ్యులుగ నియమించుట ఆశంకరము. సర్ ఇబ్రహీం రహీంతుల్లా, సర్ ఇస్మాయిలముల్లా, సర్ విక్టోర్ ట్యూమ్స్, జలాల, భూపేంద్రనాథ్ బానుచున్న గు అనుభవజ్ఞులు సంఘాధ్యక్షులుగ సంఘము ఉచితము. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన ఆర్థిక విషయములందు బానుగారికి చక్కని అనుభవము గలదు. వాకి సంతానసభ్యులుగ నియమించుట మిగుల యుక్తముగ నుండును.

మత్తుద్రవ్యముల వ్యాపారము వద్దని పోరాడుచున్నాడు. ఫ్యాక్టరీమగ్గులను రద్దు చేయుచు నుత్పాదించుచున్నాడు. గాంధీ, పాశ్చాత్యభౌతికకాంక్షను పోగొట్టి జాతీయవాగ్ధికత నున్న, విజ్ఞానమును స్థాపించవలెనని ప్రయత్నము చేయుచున్నాడు. దీనినంతట ఆయన భారతాత్మక జేయుచున్నాడు. ఆయన ఇందువలన తనదేశీయుల భావమును నిరాదరబరత్వమునను, కళమును, మతమును, భగవత్సంస్కరమును నిలపవలెనని గోరుచున్నాడు.

ఆధ్యాత్మిక రక్షణము

ఈ మహాసేవచేతనే గాంధీ గొప్ప ఆధ్యాత్మిక నాయకుడని నేను జెప్పియుంటిని. ఈ ఆధ్యాత్మికరక్షణ కార్యములో ఆయన ప్రాచీనతమి భేదమును కనుగొనడు. భారతదేశమును కష్టించుటలన గాంధీ ప్రపంచమును రక్షించును. తన దేశములో భగవాంతుచే కొల్లగొట్టుకొనివారల నాపుటచే మిగిలిన ప్రపంచముకూడ తద్విషయమును గ్రహించును. ఇదుత్తమా పాశ్చాత్య నాగరక రోముపట్టణము కిజరు ప్రభువు రోజులలో నున్నట్లు నున్నది. అస్త్రబలముచే ప్రపంచాధికారమును సంపాదించి త్రజలను, సాధనలను స్వభావమునకే తిప్పుకొనుచున్నది. వైద్యే తత్వ అతీతయించిన కొలదిలోపల భేదము గలుగుచున్నది. రోము తారిత్రములో సందర్భ సమయమున జీవనవిధించెను. క్రైస్తవులు నాశనమగు ప్రపంచములోని మాతన జీవాధారమును దెచ్చిరి. అది రెండువేల సంవత్సరములు జీవించెను. అట్టి యీ సందర్భసమయములో గాంధీ ప్రత్యక్షమయెను. ఆయన మాత్రము మాతన జీవాధారమును లేలేకా? ఆయనను మాత్రము ప్రపంచరక్షకు డనవలదా?

క్రీస్తు పునర్జన్మము

గాంధీ మహాత్ముని గూర్చియు ఆయనజేసిన పనిని గూర్చియు నేనిటుల ప్రకరించెదను. క్రీస్తుతో సామ్యము నాకప్పుడును స్ఫురించుచుండును. క్రీస్తు భగవదంతే సంభూతుడు. సత్యాగ్రహ కార్యక్రమమును ప్రారంభించెను. భూమిలో నైతానును బోర్తొలి స్వర్గరాజ్యమును స్థాపింప ప్రయత్నించెను. అట్లే గాంధీయును. ఈయన మహాత్ముడు. ప్రేమకూత్రము నున్న, దాని నాచరణలో బెట్టుటకు సాత్వికనిరోధమార్గము నున్న ఆయన జూపెను. ఆయన ఆధ్యాత్మిక రాజ్యమును స్థాపింప ప్రయత్నించు చున్నాడు. నాకు క్రీస్తు మరల జన్మించినను విశ్వాస మున్నతో యీ గాంధీయే క్రీస్తు పునర్జన్మ మని యుండెను. పాలు తిచ్చుటగారు పంపిన 'స్కర్టి ఆఫ్ క్రైస్ట్' అను పుస్తకములో రెండు గొప్పవాక్యములు గలవు.

“క్రీస్తు మరల జన్మించినచో ఆయన సామాన్యపాపము గాక పరాధీన దేశముని పుత్రునిగ జన్మించుటకుకొరదా?”

“క్రీస్తు జన్మించినచో నేనీ శ్వేతజాతిలో జన్మింపదు. శ్వేతతరులు ఆయన యందు విశ్వాసము లేకయున్నారు.”

ఇదిగాంధీజేసిన భవిష్యత్తు గాదా? ఇందువలన ఆయన యిప్పటి క్రీస్తు అని ధృవపడదా? వెనుకటివలె యిప్పుడు గూడ, క్రీస్తు యిక్కడనున్నాడా లేడోయని గాక ఆయనను గుర్తించి అనుసరించున దెవనియె కావలసిన విషయము.

నగరాభివృద్ధి-విద్యాభివృద్ధి

బొంబాయి విశ్వవిశాలయమునకును, నగరాభివృద్ధినిగల సంబంధమును వివరించుచు ప్రొఫెసర్ పాట్రిక్ గిడ్డినగారు ఒక మెమోరాండమును ప్రకటించిరి. అంతరి ముఖ్యాంశములీ క్రింద నుకవారింపబడినవి.

ఒక చిన్న పట్టణము గొప్ప నగరము కావలయునన్న తదనుగుణ్యముగ నగరవాసుల విజ్ఞానము కూడ అభివృద్ధి చెందవలెను. అట్టి విజ్ఞానాభివృద్ధికి అవసరమగు శిక్ష ప్రస్తుతపు విశాలవిధానమువల్ల కలుగుటలేదు. సత్వర ద్దనపతనము, నూత్న వృద్ధిగలవారు మానవశక్తియును చక్కగ నెరిగినవారి సంఖ్య వృద్ధిచెందరలెను. కావున విశ్వవిశాలయభివృద్ధికిని నగరాభివృద్ధికిని అధికమగు సంబంధము గలదు.

మద్యపాననిరోధము

మద్యపానము విషయమై పరీక్షించి తగు సలహా లొసంగుటకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన విచారణసంఘమువారు 15 వ తేదీని పూనా నగరమునందు సమాజేమైరి. పూనా కలెక్టరు హర్నాగారు ఇందులకు సంబంధించిన విషయములవైసంస్థాధికారము స్థానికసంఘములకుండవలయునని సాత్వమిచ్చిరి. బొంబాయివాస్తవ్యులగు మాజిగోవిందుల గారు మద్యపానమును సంపూర్ణముగ అంతమొంది నట్లుచేయుట ఉచితమని సాత్వమిచ్చిరి.

ప్రేమజూపి దానిపై కాధారపడియున్న సాంఘికవిప్లవ కార్యక్రమమును ఆయన నిర్మించుచున్నాడు. పశుబలము ప్రయోగించబడినపుడు నిశ్చయములయి యుండ నక్కర లేదనియు, మరల నాశనమునకే పశుబలమును తిరిగి ప్రయోగింప నక్కరలేదనియు, ఆయన ప్రజలకు వెల్లయిచున్నాడు. దానిని లక్ష్యము జేయక అందఱును తేలి మంతిరమును గల్గి బాధానభవముచే తానిని జయింప వలయును. “ఒకనికామమును, అంతకంటె నెక్కువనికామక క్రితేతను, శత్రుణును, యెక్కువ శత్రుణును చేతను, త్యాగములను, యెక్కువ త్యాగముల చేతను మన మెదుక్కొనవలయును” అని ఆయన చెప్పును.

ప్రేమసూత్రము.

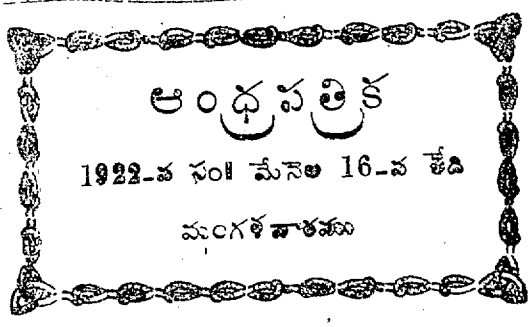
సాంఘిక ఫలితములకు యీ సాత్వికనిరోధ కార్యక్రమమును ఇతరేవ్యుటయందే గాంధీయొక్క కార్యనిపుణతగలదు. అది దేశమును మతమును మిలచిపోయినది. మహాత్ముడిందు విజయమందెనేని సాత్వికనిరోధము చరిత్రలో మొదటితొలి యిప్పుడే జీవితధర్మముగ నంతటను నేర్పరుచుకొనవచ్చును. ఒకప్రత్యేక వ్యక్తి ఆసాధారణ కల్పనయను దూషణముపోవును. అది ఒక్కవ్యక్తికి మాత్రము అనుభవ నిర్ణయము గ నుండు నను నది పోవును. గాంధీ విజయమందెనేని, సాంఘిక కార్యములకు సాత్వికనిరోధము మంచివార్తయనియు, దౌర్జన్యమునకు గడంగ నవలయు లేనేలేదనియు, శ్వేతంత్రిసంపాదన ప్రయత్నములకును, బిరోధి నెదుర్కొనుటకును ‘బలము’ కన్న నెక్కువ శ్రీరసాధన మున్నదనియు కనుగొనవచ్చును. నేను గాంధీవిజయమందెనేని, అని, చెప్పితివా? గాంధీఅప్పుడే విజయమందెను. ఆయన యీశ్వరమును ప్రదర్శించెను. ఆయన నిన్నటి దినము అరెబ్బగుటయే యీశ్వరమునకు నిదర్శనము. ఈ ఒక్కస్వల్పమానపుడు నిజమైన ప్రేమభావముతో అన్నిటిని సహించి, అన్నిటిని విత్సించి, అన్నిటిని ఆశించియుండుట చేతనే యింగ్లాండునకు దౌర్జన్యముకన్ననుకూడ భయానకముగ నున్నది. గాంధీతో పశుబలయుగ మంతమంది కాంతిభ్రాతృత్వయుగము ప్రారంభమయ్యెను.

నాగరకవిరోధి కాదు

గాంధీయొక్క ప్రపంచవిఖ్యాతికి ఒక్కముఖ్యవిషయమును జెప్పి ముగించెదను. ఆయనకరువులు గాంధీని పిచ్చివాడనియు, మూడువందల యేండ్లలో నాగరకమువల్ల వచ్చినదాని నంతట నాశముజేయుననియు అందురు. అనగా యిండియాలోని అనుపత్రులను మాయించుననియు, రైలుకట్టలదెగగొట్టుననియు, మండ్రయంత్రములకు, ప్రతిష్ఠాత్మకరీలను బ్రద్దలచేయుననియు, పురాతనవిధముల నెలకొల్పినవియు నందురు. గాంధీయే ప్రస్తుత సాకర్యముల నన్నింటిని ఉపయోగించుకొనుటచే అటుల నాశము జేయునని అనుకొనుటకు వీలులేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో యెదుర్కొనినపుడు దెబ్బతగిలి అనుప్రతిలో బ్రిటిషునరుచే నేననంగీకరించెను. ఇండియాలో నిపుడు రైల్వేమీద ప్రయాణము జేయుచున్నాడు. ఆయన యెక్కువగ మండ్రయంత్రము నుపయోగించుచు నే యుండెను.

పాశ్చాత్య నాగరకతపై దాడి

ఇండియాలో పాశ్చాత్య నాగరకత పోయి, పురాతన ప్రాచ్యవిజ్ఞానము ప్రజల కలవడవలెనని మాత్రము గాంధీయుననది నిజము. ఇదియే ఆయనను ఆధ్యాత్మిక నాయకునిగ నేనుగుర్తించునట్లు జేసెను. గాంధీ తనదేశమును జూచునదికి రెండువిధముల పరాధీనమై యున్నట్లు కనుగొనెను. మొదటిది యింగ్లీషుప్రభుత్వము. ఆరాజకీయపద్ధతిని పోరాడుటకే జాతీయోద్యమమును ప్రారంభము జేసెను. రెండవది ఆర్థికపరమైనది. ప్రస్తుతపు మరలచే చాలమంది కొల్లగొట్టుకొని కొలదిమంది లాభ మందుచున్నార. బ్రిటిషు పాలనమునుండి విముక్తి యెంత యవసరమో బ్రిటిషు వర్తకులనుండి విముక్తి అంత ముఖ్యమని గాంధీయుదేశము. ఇంగ్లీషు పరిపాలనము పోయి, యింగ్లీషు రైలురోడ్డును, యింగ్లీషు ఫ్యాక్టరీలను, యింగ్లీషు కంపెనీ లున్నచో, భారతీయులకు స్వాతంత్ర్యభావతత్వవచ్చిన నేమియు నుండదు. వారికన బానిసలుగ నే యుండురు. ఇందు కనిడో పాశ్చాత్యనాగరకము చావుగాని, ప్రాణముగాదని ఆయన నమ్ముచున్నాడు. మేమెన్నియో అంత్రములను సృష్టించితిమి. అవి మమ్ములను మ్రింగివేయుచున్నవి. వానివలన మేము పనికిముటకు కట్టబడితిమి. భగవాంతుచే మోక్షము బడితిమి. భౌతికకాంక్ష యెక్కువై, వైదికాధ్యాత్మిక అతర్కములను నేలపాలు జేసితిమి. భౌతికవిషయముగ జూచినను దానివలన సేర్వ యుద్ధము వచ్చును. ఇట్టి ఆర్థిక నాశనము యేమియోలోకి వచ్చునని గాంధీ తమూహించెను. అందునీయే దానిపై దాడివేడవలెనన్నాడు. నల్లమను, సారా

వర్షనుగారి ప్రశంస

వర్షనుగారి ప్రభుత్వమువారు ఇటుల ఒక టిండి. "గుంటూరుజిల్లా వ్యవహారములను కడుచేర్చుతో నిర్వహించినందులకు ప్రభుత్వమువారు వర్షనుగారికి పంజనముల నర్పించెదమ. లా ఆర్డరులపట్ల మరల సఖిక కారవమును నెల కొల్లుటలో వర్షనుగారు విజయము బడసిరి. గ్రామోద్యోగులలోను, రయితులలోను విశ్వాసమును పునరుద్ధరించిరి. పన్నులను చెల్లించుకుంటుకు జరిగిన కుట్రను జయప్రదముగ నణచివేయగలిగిరి. ఇందుకు ఫలితముగ సంవత్సరమున కంతకు రాదగిన భూమి సిస్తు ఏప్రిలు మాసారంభమునకే వసూలయ్యెను. వారి స్థానమున మండలాధికారిమును వహించెడి రూఢిభద్రగారు వర్షనుగారికి మిగుల సమర్థతతో తోడ్పడిరి. కలెక్టరు రిపోర్టుబట్టి, దివి న్యూపోలీసు శాఖలతో గల నాతని క్రిందియ్యోద్యోగులు, మిగుల పాటుబడి సత్ఫలితములు చేకూరుటకు విశేషముగ తోడ్పడినది తెలిసికొనుటకు, ప్రభుత్వమువారు రెంతయు సంతసించుచున్నారు." గుంటూరు మండలమునందు వర్షనుగారి రొనర్చిన ఘన కార్యములను ప్రశంసించుటయగాక ప్రభుత్వమువారు రూఢిభద్రగారిని, తక్కువ గల యుద్యోగులను గూడ ప్రశంసించిరి. వర్షనుగారి వంటి మండలాధికారి నెడలుట తటస్థించినను, వారితో తుల్యులగు వారింకొకరు ఆస్థానము నాక్రమించుట అశక్యమేగద. గుంటూరుమండల ప్రజలకు మాత్రము వర్షనుగారి పరిపాలనము మస్సహమయ్యెను. లా, ఆర్డరు సంతకముల పేర నిర్బంధ తీవ్రత మితిమీరెను. ప్రజల కెవరివలన బాధ లభింకముగ గలుగునో, వారు అధికారవర్తనానికి పాత్రులగుట సామాన్యమగుచున్నది. వర్షనుగారి చర్యలు గుంటూరుమండలమునందే గాక, అఖిలభారత ప్రసిద్ధిని గాంచినవి. ఇందుకు సంబంధించిన వార్తలు దేశమునందలి ప్రధాన వార్తాపత్రిక లన్నిటిలో ప్రచురింపబడినవి.

వీరు నెడలిపోయినను, వీరి సాంప్రదాయములను కొనసాగించుటకు గుంటూరు మండలమునందు పెక్కులుగలరని ప్రభుత్వప్రకటనము సూచించుచున్నది. వర్షనుగారిచర్యలు లా, ఆర్డరులపట్ల కారవమే గలిగించెనో, తద్వ్యతిరేకభావమును కలిగించెనో మండలపరిస్థితుల నెరిగినవారికి తెలియును. నిర్బంధతీవ్రత మూలమున, ప్రజల జన్మ స్వాతంత్ర్యముల నరికట్టుటయే, లా, ఆర్డరుపట్ల కారవము గలిగించుటయగుచో, వర్షనుగారి చర్యలు అందు కుపయోగపడి యుండునచ్చును. పెక్కుమంది ప్రముఖులను నిర్బంధమున నుంచిరి. ఆంధ్రనాయకుడగు దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారిని సయితము కారాగృహమున కంపిరి. సభలుజరుగ విలులేదు. వాక్పాత్రత్య మరికట్టబడెను. క్రొత్తపన్నులు విధింపబడెను. పోలీసు దళము పెంచబడెను. నైసికులు రప్పింపబడిరి. గాంధీజీని ధరించుట నేరమయ్యెను. కద్దరువస్త్రములధరించిన దోషము. ఈరీతిగా ప్రజలను నిర్బంధించి, వారి యభిప్రాయము వెలువడకుండ జేయుటలో, వర్షనుగారు జయముగాంచియుందురు. కాని, లా, ఆర్డరులకన్న మిడిగాదు. లా, ఆర్డరుల రక్షణమునకు ప్రజాంగీకారము మూలాధారము. నాగరికదేశములలో నీసంగతి గుర్తింపబడును. ప్రజాంగీకారము బడయని లా, ఆర్డరు సంతకము, నిరంకుశత్వమగును. మూడు కిస్తిలపన్నులను ప్రజలు వెంటనే చెల్లించుటకు, కాంగ్రెసుతీర్మానము కారణముగాని వర్షనుగారిశక్తి కారణముగాదు. గాంధీమహాత్ముని హితము ననుసరించియు, కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీతీర్మానము ననుసరించియు, మండల ప్రభుత్వ నివేదిక ననుసరించియు, మండల కాంగ్రెసు సంఘమువారు పన్నులను చెల్లించవలయునని తీర్మానించువరకు, పన్నులు చాలభాగము చెల్లించబడియుండలేదు. అంతవరకును అధికారులుజేసిన ప్రయత్నములు సఫలముగాలేదు.

మండలసంఘమునను, మొదట పన్నులను నిలువదల జేయవలయునని దెలిపెను గాని ఆసలే చెల్లించవలసిన నిర్ణయించియుండలేదు. ఈతీర్మానము ప్రకారము పన్నుల నిచ్చుట నిలిపివేయబడెను. పిమ్మటపన్నుల నియంతయు నని మండల సంఘము గోరగనే, రయితులు మొదలగువారందరును వారియంతట వారే పన్నులను వెంటనే చెల్లించిరి. చాలమంది మూడు కిస్తిలను ఒక్కమాటు చెల్లించిరి. సంవత్సరము లిటులుండ, వర్షనుగారి శక్తియే పన్నుల నిరాకరణపు కుట్రను అణగద్రొక్కి, సంవత్సరపు పన్నునంతను ప్రజలు ఏప్రిలు ఆరంభమునాటికే చెల్లించునటుల జేసెనని, ప్రభుత్వ ప్రకటనము చెలుపుచున్నది. ఎవరి సంతృప్తి వారిది. వర్షనుగారి సామర్థ్యముపై యంతటి యభిమానము ప్రభుత్వమువారి కున్నపుడు, దానిని చులుకనజేయనేల? వర్షనుగారు నెలపుమీద నెడలి, పిమ్మట పెన్నును గైకొందురు. వర్షనుగారి చర్యలు; ప్రజలకు కంటకముగనున్నను, వారి నందుకు నింజింపనవసరములేదు. వర్షనుగారు అధికారవర్తనయంత్రమునం దొకభాగము. ఆయంత్రము ననుసరించియే, అందలి భాగములును తిరుగుచుండును. వర్షనుగారి సమ్యక్ముల ననుసరించి, వాడు మెలగిరి. ఇట్టివారికి ప్రజేచ్ఛవై కారవము లేదు. ప్రజాపరిపాలనా మాత్రములు వీరికి గిట్టవు. అధికాతుల యిష్టమే చెల్లవలయునని, వీరికి పట్టుదలయుండును. అందుకు ప్రజలు గినిసినచో, లా, ఆర్డరులకు భంగము కలిగెనని వీరు చెలుపుచుండురు. నిర్బంధములకు గడంగుచుండురు. ఈలోపము పరిపాలనా విధానమునందేగలదు. ఈ విధానమున బనిజేయువారు, కొలదిగనో గొప్పగనో వర్షనుగారి మార్గమునే అనుసరించెదరు. హిందూదేశము నందు పెక్కుమంది వర్షనులు గలరు. పెక్కుమంది డయర్లు గలరు. పరిపాలనము ప్రజలకు సంపూర్ణ బాధ్యత వహించునపుడే, వీరే మరియొక విధముగ మార్పుజెందురు. ప్రజాభీష్టము ననుసరించి వీరు నడిచి తీరెదరు. ప్రస్తుత పాలనా విధాన స్వభావమును ప్రజలకు తెలుపరుచుటకు, వర్షనుగారి పరిపాలనము ఎంతయు తోడ్పడినది. ఇందుకు ప్రజలు వారికి కృతజ్ఞులై యుండురు. వర్షనుగారి పరిపాలనాస్వరణము సత్వరస్వరాజ్య సంపాదనమునకు ప్రజలను పురికొల్పునని భావించెదము.

కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ :

కద్దరు విధానము
బొంబాయిలో గూడిన కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీవారు జేసిన తీర్మానములలో కెల్లకద్దరువిధానముగూర్చిన తీర్మానము ముఖ్యమయినది. కద్దరు

నిర్మాణ మెంతత్వరలో పూర్తియైన స్వరాజ్య మంత త్వరలో సిద్ధించునని, విశ్వసంపాడుటచే, ఇందు విషయమై దేశము నిరంతరకృషి సలుపుట యత్యవసరమని వేరుగ జెప్పనక్కరలేదు. ప్రతి రాష్ట్రము వాడును కద్దరు విరివిగతయారగుటకును, కద్దరు వస్త్రధారణము సర్వసామాన్యమగుటకును, పాటుబడవలయునని వర్కింగుకమిటీవారు హెచ్చరించుచున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రము ఈ సమయమున కద్దరు వ్యాపకముగూర్చి సంతత వ్యవసాయచిత్తయై పాటుబడుట ధర్మము. కద్దరు విషయమై ఆంధ్ర రాష్ట్రము ఇదివరకు విశేషశ్రద్ధ వహించి పేర్నిక గాంచెను. కద్దరు ప్రతము పూర్తియగుటకు ఇంకను ఎక్కుడుపని, జరుగవలెను. ఎక్కుడు శ్రద్ధ గలుగవలెను. ఇందుకు, ఓరిమియు, కార్యదీక్ష యు, నిర్మాణసామర్థ్యమును, ధనమును ముఖ్యవసరములు ప్రతిభాగగ పండెడి ప్రదేశములు ఆంధ్ర దేశమున గలవు. ప్రాచీన రాటపు పరిశ్రమయింకను పలుతావులందు అంతరింపజేదు. నేతవృత్తియు కొనసాగుచున్నది. ఈ వృత్తులకు తగు ప్రోత్సాహము గలుగవలెను. రాటమును ఒక్కజాతివారు ఒక్క తరగతివారు గాక, బీదలు భాగ్యవంతులు ఆను భేదము లేక ఎల్లరును చేపట్టునటుల, కాంగ్రెసు సంఘములు ప్రోత్సాహపరుపవలయును. దాని యావశ్యకతను ప్రజలు గ్రహించునటుల, పాటుబడవలయును. రాటపు నూలునే వస్త్రముల దయారుజేయుట కుపయోగించునటుల నేతగాండ్రు నుద్యోగింపవలయును. పండిన ప్రత్తిని విదేశముల కంపకుండునటుల, రయితులతో ప్రజాధము గలిగింపవలయును. ఇంతియ గాక, ప్రతివారును తమదొడ్లలో పొలములలో వీలగు సంతవరకు శ్రత్తిని పండించునటుల జేయవలయును. ఈకార్యములన్నియు కొనసాగుటకు, కద్దరు వస్త్రమునే ధరించెదమనుదీక్షను స్త్రీలును పురుషులును ఆవలంబించుట యత్యవశ్యకము. ఇట్టిదీక్షను దేశమువహింపనిది, కద్దరువ్యాపకము జరుగదు. కద్దరునుధరించుటకు, ప్రజలు దీక్షబూనిరేని, కద్దరు నిర్మాణము అతిత్వరతముగ కొనసాగును. ఆంధ్ర దేశమున కిదరును వ్యాపింపజేయుట కొకవిధానమును రాష్ట్రీయ సంఘమువారిచే నియమితులయిన ఉపసంఘమువారు తయారుజేసిరి. అందునుగూర్చి విశాఖపట్టణములో జరిగెడి ఆంధ్రకాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారు విచారించి, కార్యనిర్ణయము గావించెదరు. ఆంధ్రదేశము కద్దరునిర్మాణమును పూర్తిజేయుటకు యావచ్చుకీని వినియోగించునని విశ్వసించెదము. హిందూ దేశమునందలి వివిధ రాష్ట్రములకు ఇందు విషయమై తోడ్పడుటకు కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీవారు నిశ్చయించిరి. ఋణముల నిచ్చుటకును, టెక్నికల్ సలహానెసగుటకును, ఇతరరాష్ట్రముల యనుభవమును తెలుపుటకును, ఉపయోగకరమగు సమాచారమును ప్రోగుజేసి వ్యాపింపజేయుటకును, ప్రత్యేకశాఖ నొకదానిని నేర్పరుచుటకు సేత్ జమకలల్ బాజాజీగారిని వర్కింగుకమిటీవారు నియమించిరి. ఇందుకొరకు 17 లక్షలను శాన్క్సు జేసిరి. టెక్నికల్ బోధ, కద్దరునిర్మాణము, విక్రయములకుసంబంధించిన మూడుశాఖ లిందుండును. టెక్నికల్ బోధ సబర్కరీ ఆశ్రమములో నేర్పబడును. అన్నిరకముల కద్దరునిర్మాణమును నేర్పుకొనుటకు, ఆరుమాసముల శిక్షణ గణపబడును. ప్రతిరాష్ట్రమును ఇరువురు మువ్వరువిద్యార్థులను పంపవచ్చును. ఇందులో శిక్షణవడసిన విద్యార్థులు ఇతరప్రదేశములలో శిక్షణ గణపగలుగుదురు. కద్దరునిర్మాణపు శాఖ వివిధ రాష్ట్రములమధ్య పరస్పర సహకారము గలిగించుటకు తోడ్పడును. ఇందుకు సంచారము

చేసి తనిఖీదా ధృవదురు. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములు తగిన ఏర్పాటులను చేయని కొన్నిచోట్ల కద్దరు శాలలను స్థాపించును. వైశాఖలన్నియు కలసి పనిచేయుటకును, కద్దరు ప్రచారము బాగుగ జరుగుటకును, జమకాలాల్ బాజాజీ గారు బాధ్యులుగ నుండును. వీరికి రాష్ట్రీయములు ఋణముల కొరకు దరఖాస్తు తెట్టవలయును. వీరు తమ సిఫార్సులకేర్చి అట్టి దరఖాస్తులను వర్కింగు కమిటీవారి కంపెదరు. టెక్నికలు బోధకొరకు ఇరువది యైదు వేలును, విక్రయశాఖ నిమిత్తము రెండులక్షలును, కద్దరు నిర్మాణశాఖ కొరకు ఇరువదివేలును, సమాచారము దెలిపేడి సంఘమునకు లక్షయును, రాష్ట్రీయములకు ఋణముల నిమిత్తము పదమూడు లక్షలన్నర ధనమును ప్రత్యేకింపబడెను. మరీకొన్ని వివరములుగలవు. కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారు కద్దరు నిర్మాణముగూర్చి జేసిన తీర్మానములు, వాటి కార్యదీక్షకు నిదర్శనము. ఇందునిమిత్తము ఎంత ధనమును వెచ్చించినను ఆతిథ్యముగా నేరదు. వర్కింగు కమిటీవారు మడింపు వైచిన దానికన్న, ధనమధికముగ గావలసివచ్చును. ఇందుకొరకు తిలకు స్వరాజ్యనిధికి, ప్రజలు ధనము సభిముగ మెసగుట ధర్మము. ద్రవ్యము తేనిది, పని చురుకుగ కొనసాగినేరదు. ఎల్లుండి 18 వ తేది గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధదినము. ప్రతిమాసమునందును, ఆ దినము అత్యంత పవిత్రదినముగ భావించబడుచున్నది. త్యాగదినముగ భావించబడుచున్నది. తిలకు స్వరాజ్యనిధికి ఆదినమున ప్రతివారును శక్తివంచన లేక కానుకల నర్పించి, త్యాగ ధర్మమును నిర్వహించి, లోకమాన్యుని ఎడలను గాంధీమహాత్ముని ఎడలను గల నిజభక్తిని ప్రదర్శించుట యవసరమని వేరుగ హెచ్చరింపబడినది. భారతీయులీ తరుణమున గనుబడిచెడి కార్యోత్సాహమువైనచే, స్వరాజ్యసిద్ధి యాధారపడియుండు ననుట నిశ్చయము.

జాతీయవిద్య

జాతీయవిద్యను కొనసాగించుటకును, జాతీయవిద్యకు ధనసహాయ మొసగుటకును, తగు విధానము నెకదానిని తయారుజేయుటకును, ఇందు కొరకు ధనము సేకరించుటకును, బట్టెలును ఏర్పాటుజేయుటకును, వలయు సూచనలను రాజాపు సభకు నివేదించుటకును, కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీవారి క యవసంఘము నేర్పించిరి. దాని యందు హాకీం అజ్జల్ ఖాను, జాకర్ అన్సారీ, శ్రీనివాసయ్యంగారు, ప్రిన్సిపాలు గిద్దానీ గార్లు, సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. మహాత్ముడు నిర్ణయించిన స్వరాజ్యస్రభములలో జాతీయవిద్య యొకటి. జాతీయవిద్యాలయములు కొన్ని ధనము తేక కృశించుచున్నవి. వీనికి తగినపోషణ యొసగి నిలువబెట్టుట యవశ్యకము. ప్రస్తుత విజాతీయవిద్య, భావదాస్యము కలిగించుటకు మాత్రము తోడ్పడుచున్నది. దేశమున సందిగ్ధతరుణ మరుదొచిన సమయమున ఆంగ్లవిద్యార్థికులు నెనుకాడుటకు, విజాతీయవిద్య కలిగించిన భావదాస్యమే ముఖ్యకారణమని, వెల్లడియైనది. ఇట్టిస్థితిలో జాతీయవిద్యావ్యాపకమునకు ప్రోత్సాహము గలిగించుటకు ఉపసంఘమువారి సూచనలు తోడ్పడునని నమ్మకము.

పంజాబు : ఉద్యోగస్థుల అవినీతి

పంజాబు ఉద్యోగులలో ప్రబలిన లంచగొండితనమునుగూర్చి విచారించుట కేర్పడిన విచారణ సంఘపు నివేదికమును, అందుపై పంజాబు ప్రభుత్వాభిప్రాయములును, ఇత్రుడు ప్రచురింపబడినవి. అన్ని శాఖలలోను లంచగొండితనము ప్రబలి

యున్నట్లు, అభిప్రాయము వ్యాపించియున్నదని, విచారణసంఘమువారు తెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయముతో నేకీభవించిరి. కాని గవర్నమెంటు సర్వీసునందేగాక వెలుపలగూడ ఇట్టిస్థితిగలదని వారు జెలుపుచున్నారు. వెలుపలిస్థితి, అప్రస్తుతము, విచారణసంఘమునందలి మువ్వరు భారతీయ సభ్యులు, లంచగొండి అధికారు లెవరో విచారించి వానిని తగురీతిని శిక్షించవలెనని కోరుచున్నారు. అంతవరకును, ఈవ్యాధి గురురక్షని వారియద్దేశము. ఇట్టి దుర్మత సర్. మైకేలు ఓడ్డయరుగారి కాలము నందే గలదట. పంజాబుపరిపాలనము ఏవిధమున జూచినను, లోపభూయిష్టముగ నున్న దనుటకు సందియము లేదు.

సీతల్ వాడుగారు

బొంబాయి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సభ్యుడగు సర్ చిమకలాల్ సీతల్ వాడుగారు మితవాదులకును, నిరాకరణవాదులకును కలయిక గలుగకుండ జూచుచున్నారు. బొంబాయి మితవాద సమావేశమునందు వీరు పాల్గొని ఉభయపక్షములకును చేరికయండగూడదని సూచించిరి. అహమ్మదాబాద్ లో నువ్వసించుచు, రెండుపక్షములకును ప్రధానమగు భేదములుగలవని. ప్రస్తుతసంస్కరణములవలననే, స్వపరిపాలనము లభించునని, వీరికి నమ్మకము గలదు. కాని, మితవాదులనేకుల కట్టి నమ్మకము లేదు. నిరాకరణోద్యమమును వీరు నిందించుటయం దాశ్చర్యము లేదు. కాని, ఈ యుద్యమమే దేశమునకు సత్వరాభివృద్ధి గలిగించుచున్నట్లు, సీతల్ వాడుగారివంటివారంగీకరించెడి కాలము త్వరతో రాకపోదు.

ఆంధ్రోత్కళసమస్య

ఆంధ్రోత్కళసమస్యను విచారించి పరిష్కరించుట కిదివరకు జేసిన ప్రయత్నములు కొనసాగలేదు. వర్కింగు కమిటీవారు బొంబాయిలో జరిగిన సభలో, ఏ సమస్యను విచారించి పరిష్కరించుటకు సి. రాజగోపాలాచార్యులగారిని నియమించిరి. రాజగోపాలాచార్యులగారి నిర్ణయము ఆంధ్రనిర్ణయము. రాజగోపాలాచార్యులగారు ఇట్టి నిర్ణయము గావించుట కెంతయు తగినవా రనుటకు సందియములేదు. కాంగ్రెసు నిర్ణయము ననుసరించి, ఆంధ్రోత్కళసంజుంధముగు తెగాదా దీర్చిపోయినచో స్వరాజ్యవిధానమునందు ఆంధ్రోత్కళరాష్ట్రములను నిశ్చించుట సులభసాధ్యమగును. ఉభయ సంఘముల మధ్య గల మహాస్పర్ధలు తొలగిపోయి, సంయోగము బలపడి జాత్యైక్యతకు తోడ్పడును.

హాకీం అజ్జల్ ఖానుగారి హెచ్చరిక

హాకీం అజ్జల్ ఖానుగారు బొంబాయిలో నుపస్యసించుచు, అన్ని పక్షములవారిమధ్య సంయోగము గురురవలెనని కోరిరి. స్వరాజ్యము లభింపకముందు, రాజకీయపక్షముల కనకాశము లేదని. అన్ని పక్షములవారు కాంగ్రెసునందు జేరుచో, ఏకమత్యము గురుదురు. కద్దరు నిర్మాణము గూర్చియు, జాతీయవిద్య గూర్చియు, వీరు ముచ్చటించిరి. కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులగు అజ్జల్ ఖానుగారి హెచ్చరిక, నెరవేరుగాక.

పర్షియాలో బోల్షివిక్కులు

అండమ, మే 12:- టెహరానందు ఇట్లు వెలియుచున్నది. ఇచ్చటనుండి బోల్షివిక్ రాజకీయములకు క్రొత్తపక్షములకు బోల్షివిక్ తాయబాటు ప్రవేశించుట కిదియే ప్రథమము. టెహరానందలి రాజకీయస్థితి సాధారణస్థితికి వచ్చువరకు బోల్షివిక్ తాయబాటుగూ తోడ్పడునని యందురు.

సానికవార్తలు

గాంధీ శిక్షోదినము—గురువారము 18వ తేదిసాయం కాలము 6 గంటలకు తిరువల్లికే.సి సముద్రతీరమున ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల ఎదుట ఒక బహిరంగసభ జరుగును. మహాత్ముని జీవితము వారసదేశమును గురించి ఉపన్యాసము లియ్యబడును.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—మే 18వ తేదితో ఆంధ్ర మయ్యవారములో వేయింటికి 40.5 నుండి చనిపోయిరి. గతవారము 47.1 నుండి చనిపోయిరి. 47 నుండి స్పృటకము పోయిగా 24 నుండి చనిపోయిరి. 44 నుండి యితరజ్వరములచే చనిపోయిరి. గతత్యర మిదేవారములో 28.5 నుండి చనిపోయిరి.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— విశ్వవిద్యాలయపు పట్టదాకసభ ఆగస్టు నెలలో జరుగును. ఈసభ సందర్భమున పట్టభద్రులకు హితమొసంగుచు నుపన్యసించుటకు చెన్నపురి క్రైస్తవశాశాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు రెవరెండు డబ్ల్యు. మెస్టరు గారంగీకరించిన విశ్వవిద్యాలయపు చాన్సలరుగారు తెలియజేయుచున్నారు.

శాంతిసైనికులు:— చెన్నపురి మిర్సాపేట డివిజను శాంతిసైనికులు వీధులయందు తిరిగి ఖద్దరుప్రచారము సలిపిరి. మిర్సాపేటయందలి మహమ్మదీయ నేతగాండ్రతో ఖద్దరు నూలే నేయవలయునని సింగారవేలుకట్టి గారు దొరకన్న మొదలిగారు బోధించిరి. చాలెయందు కాంగ్రెసువారు నేతయంత్రకాలయొకటి స్థాపింపబడినదనియు, నేతగాండ్రకు కొన్ని ముతులవై ఖద్దరునూలు ఇయ్యబడుననియు తెలుపబడెను. వివరములు తెలిసికొనగోరువారు తిలుకెట్టివీధి 382 వ నెంబరు గృహము నందున్న కార్యదర్శికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. శాంతిసైనికులు వీధులయందు తిరుగుచుంక ప్రజలందరు ఆధికమగు నుత్సాహమును ప్రకటించిరి. ఢిల్లీలోని ఆఫీసరు పి. యె. వెంకటేశంగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విశేషమునండి)

మే 15:- గూడూరు కాపురస్థులును, 6 నెలల నుండి, వెలుపల ప్రవాసము చేయుచున్న వారును నగు దేశిరెడ్డి శేషురెడ్డిగారు పరివీజము, గొదలమ్మ, చలిజ్వరముల వలన బాధపడుచు, పడకనుండి లేవలేని బలహీన్ స్థితిలో నిచ్చట డిస్పిత్రిజైలులో నున్నారు. ఇప్పటికి వీరిని ఉపప్రతికి మార్చలేదు కాని జైలుదాక్తురు మాత్రము మందోగుండు చున్నారు. వీరు ప్రస్తుత మనభవించు చున్న శిక్ష ఇక పదిరోజులకు ముగియును. కాని వీరిమీద ఇక రెండుకేసులు విచారణలో నున్నవి. కాపురవీరు వెలుపల నుండి ప్రస్తుతము విడుదల యగునట్లుల గనుపించును. వీరి శేహోగ్యము మాత్రము అందరికిని మనోవ్యాధులము గలుగజేయుచున్నది.

మచిలీపట్నం

(ఒకవిశేషమునండి)

ఉచితపాఠశాల

మే 13:- నేమూరి రాంకీరావు పంతులుగారు నిర్మించుటకు విద్యకోసముగాను 1916 నెలలో అయిదుగురు పిల్లలతో నొక పాఠశాలను స్థాపించిరి. ఆపాఠశాలలో యిప్పుడు 110 బాలురకు వైగా విద్యకభ్యసించుచున్నారు. ఇదివరకున్న తాటియాకులపాఠశాల తీసి, ఇప్పుడు 1700 రూప్యములతో ఒకవిన్ని భవనమును కట్టించిరి. గృహప్రవేశసమయమున, కృష్ణాజిల్లాకలక్తురగారు శ్రీమద్దొరగా రివ్యక్తత క్రిందొక బహిరంగసభజరిగెను. దేవవాదతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారైన సి. కొండరెడ్డిగారు, అప్పకవ్యతగరించి, కొంచెమునే పుష్కరించెరి.

గవర్నరుగారి రాక

చెన్నపురి గవర్నరుగారు మాట్టణమునకు జూలైమాసములో వచ్చెదరు. వారి నాహ్వానించుటగాను నేలంజగన్నాథరావునాయుడుగారి యధిపత్యము క్రిందనొకసంఘము ఏర్పరుపబడినది.

హనుమంతరాయ నిధి.

ఈనిధి కిప్పటివరకు ఘనము 45000 మేరూప్యముల వైగా వసూలుచేయబడినది.

విదేశ వార్తలు

జెనోవా సమావేశము

మిత్రమండలికి సమాధానము కుదురుట

లండను, మే 14:—రష్యన్ సమస్యలను విచారించుటకు ప్రత్యేక శాస్త్రజ్ఞుల సంఘము నేర్పాటు చేయుట కంగీకరింప వలెనను లాడుదు బార్టిగారి యుపపాదనమును మిత్రమండలి సారంగీకరించిరి. ఈసంఘము జూన్ 15 వ తేదీని హేగు నగర మందుగూడును. జెనోవాసభయందు పాల్గొనిన రాష్ట్రముల ప్రతి నిధు లందరూ హేగు నగరమున సమావేశమై సంయుక్త సంఘము నొకదాని నెన్నుకొనెదరు. ఈ సంఘమువారు సమస్యలను విచారించి నిశ్చయించు దురూర జేయుటకు మూడు నాలుగు మాసములు పట్టును. ఈసంఘమువారు విచారించు కాలములోగా రష్యన్లు ఆస్ట్రేలియాను నిషేధక యొడంబడికను ఆస్ట్రేలియన్లుగా గమనించుచుండవలెను. ఈలోగా నెవరును రష్యన్లతో ప్రత్యేక యొడంబడికను గావించుకొనరాదు. ఈ సంఘమునందు సంయుక్త రాష్ట్రములవారు పాల్గొనదలెదగా కనుగొనవలెనని లాడుదుబార్టిగా కుపపాదింపగా మిత్రమండలివా రంగీకరించిరి.

ఆస్ట్రేలియా ప్రమోదనోదక ఒడంబడిక.

జెనోవా, మే 14:—ఆస్ట్రేలియా ప్రమోదనోదక ఒడంబడికకు రష్యన్ ప్రతినిధు లభ్యంతరముల వెలుపని తెలియుచున్నది. ప్రత్యేక శాస్త్రజ్ఞుల రష్యన్ యుద్ధబాణము రష్యన్లుగోరు ఋణములను గురించి విచారించుటకు హేగుపట్టణమున గూడు సంఘసమావేశమునందు రష్యన్లు ప్రతినిధ్యము లేనియెడల నాసంఘమువారి తీర్మానములకు దాముబద్ధులము గావాలనని రష్యన్ ప్రతినిధులు తెలిపిరి.

బార్టిగారు లాయదుబార్టిగారి నెదుర్చుట.

జెనోవా, మే 15:—రష్యన్ల శత్రుత్వమును రాజకీయోపసంఘమువారు విఫలముగ చచ్చించిరి. లాయదుబార్టిగారు తమ యుపపాదనమునందు తెలిపిన విషయములను బార్టిగారు తీవ్రముగ నెదిర్చిరి. లాయదుబార్టిగారిని సాంజరుగారు బలపరచిరి.

లాడుదుబార్టిగారు తమ యుపపాదనమున రష్యన్ల ప్రత్యుత్తరము ప్రేక్షకులను గలిగించునదిగను, ఆసంస్థాపితముగ నుండెను. అని నుడిచిరి. రష్యన్ సమస్యల చర్చించుట కొక సంఘమును నియమింపవలెననియు అందురష్యన్ల ప్రతినిధ్యముండ వలెననియు ఈసంఘమువారు తమనివేదికను తయారుజేయువరకు తాత్కాలిక సంధి యపాయకారి యనియు సంఘముల నేర్పాటుచేయుట శ్రమయనియు అదిహడ జెనోవా సమావేశముగ మారుననియు బార్టిగారు నుడిచిరి. సంఘముల నేర్పాటు చేయుటకు బార్టిగారి కభ్యంతరములేవు. కాని ఆసంఘములందు రష్యన్లకు ప్రతినిధ్యముండ రాదనియు సంయుక్త రాష్ట్రములకును తటస్థరాష్ట్రములకును ప్రతినిధ్యముండవలెననియు బార్టిగారు తెలిపిరి.

సాంజరుగారు లాయదు బార్టిగారిని బలపరుచుచు బార్టిగారు తమ నిశ్చయమును పునర్విమర్శింపించుకొనవలెనని కోరెను.

లాయదుబార్టిగారి ప్రకటన

లాయదు బార్టిగారి ప్రకటనను గావించిరి. అందీట్లు గలదు:—“బార్టిగారిలో స్నేహభావముతో సంప్రదించినతరువాత సమాధానము కుదురుటకు చాలాచావునకు వచ్చితిమి. రాజకీయోపసంఘమునా రీతినము సాయంత్రము ప్రకటించిన విషయములకులన తెలివయము రూఢిపరపబడెను. రష్యన్ వ్యవహారముల విచారించుటకు సంయుక్తసంఘము నేర్పాటుచు విషయములను ఆస్ట్రేలియాను నిషేధక యొడంబడికను గురించియు మిత్రమండలివానికి సమాధానము కుదిరెనని వారు ప్రకటించిరి.

తాత్కాలిక సంధి—బ్రిటిషు సూచనలు

జెనోవా, మే 15:—రష్యన్ వ్యవహారములను విచారించుట కేర్పాటుచేయు సంఘమువారు తనివేయుకాలమునందు తాత్కాలిక సంధిని గమనించెదమని రష్యన్లు వాగ్దానము జేయనిది బ్రిటిషుభా రాసంఘమునకు దశప్రతినిధి నియమించుట కంగీకరింపవలెననియు ఆ సంఘమువారు నిశ్చయించు తయారు జేయవలెననియు రష్యన్ల పక్షము నుండియు నిర్ణయించుటకు ఏలుండవలెననియు

బ్రిటిషు రాష్ట్రములకు తెలుసుకొన్నది. అంతవరకును ఆస్ట్రేలియా ప్రమోదనోదక యొడంబడికను గావించుకొనుటకు ఏలులేదు. అంతవరకును ప్రస్తుతమున్న సరిహద్దులతోడనే కాలము గడుపుచు తాత్కాలిక సంధిని గమనింపవలెనని బ్రిటిషువారు సూచించిరి.

రష్యన్లకు మొదట ప్రతినిధ్యముండగూడదు

పారిసు, మే 15:—రష్యన్ల సమస్యల విచారించుటకు నియమింపవలదు సంఘమునుగురించి సమాధానము కుదిరెయెడల మంగళవారముతో సమావేశము ముగియునని లాడుదుబార్టిగారు తెలిపిరి.

బార్టిగారి సూచన ననుసరించి ఈసంఘమునందు పాల్గొనుటకు సంయుక్త రాష్ట్రములవారి నాహ్వానింపవలెనని మిత్రమండలి రాష్ట్రములవారు నిశ్చయించుకొనిరి. ఈసంఘమున కాయరాష్ట్రముల ప్రభుత్వములవారు ప్రతినిధుల నియమింపవలెననియు ఈసంఘములోనికి రష్యన్లకు మొదట ప్రతినిధ్యముయారాదనియు పరాసు ప్రతినిధులు పట్టుబట్టిరి. ఈసంఘమువారి సలహాలను ప్రభుత్వములవారు రనుసరించి తీరవలెనని నిశ్చయము లేదు.

నిర్బంధిత రాష్ట్ర సమావేశము

లండను, మే 15:—జెనోవానండి ఈదినెను న్యూసు ప్రతిభా విలేజుకు డిల్లు వెలుపుచున్నది:—రామాయణమున పిడకలాట యొడంబడు జెనోవాయందు జెనోవావా సమావేశముతోపాటు ప్రాచ్య నిర్బంధ రాష్ట్రముల సమావేశ మను “జేకో” మరియొక సమావేశము జరిగెను. ఈ సమావేశమునకు ఎవ్వరు పాదుగా రు మూలకారకులు. అనటోలియనులు ఇండియనులు ఈజిప్టునులు పాలస్తీనువానులు, సిరియనులు, మెసోటామియనులు, పర్షియనులు, మెకారావానులు, మొదలగువారు చాలమంది ఆసమావేశమున పాల్గొనిరి. యూరప్టుకు సంబంధించినంతవరకు ప్రాచ్యసమస్యలను పరిపాలించుటకు ఎవ్వరు పాదుగా రి యాదర్శము. అంగ్లోప్రభుత్వమువారిచే వెడల గొట్టిబడిన బెకరుసానిగారు ఎవ్వరు పాదుగా రి కీలకావచ్చు. బెకరులు హామీపాదు కెములు పాదుగా రు గూడ ప్రతినిధుల నంపిరి నూయజా కాలన సాదానలను బ్రిటిషువారు తమ యధికారముక్రింద నుంచు కొనుటకు సమ్మతిని తెలుపుచు ప్రధానమున సీసమావేశమువారు జెనోవాసమావేశాభ్యుదయకు మిమోకాండము నంపిరి. దాని నాతడు బుట్టదాఖలు జేసెను.

భారత దేశము - విమానదళము

లండను, మే 14:—మాంటాగూ ప్రభువు భారతదేశమున విమానదళముయొక్క విలువను వర్ణించుచు అబ్బర్వరు ప్రత్యక్షుల డిల్లు వ్రాసిరి:—భారతదేశమునందు విమానదళమును నిర్మించుటకున పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు పరగజాలయందు బ్రిటిషు పటాలములకు చాల సహాయకారి కాగలదు. మొందునందు చాల నుడయోగకారియగును. భారత సరిహద్దుల తక్షణమునందు ఘోరముండెడి చాల అపవరమగును. ఇందువలన చాల ధనవ్యయము తగ్గును.

దేశమునందు కాంతిరక్షణకుగూడనిది చాల లాభకారి. ఒక చేత భారతీయపటాలములు తిరుగుబాటుచేసినను, ప్రజలు దౌర్జన్యమునకు గడంగినను ఆపయములందు విమానములు చాల విలువగల సహాయ మొనర్చును సరిహద్దు ప్రాంతములలో గాక మరికొన్ని ప్రదేశములందుకొన్ని విమానము నుంచినయెడల, ఇది వరకు నైనక బలమును తగ్గించిన లోటు తిరుగు. భారతదేశ విమానముల స్థితి ప్రస్తుతము చాల విచారకరముగ నున్నది. విమానములకు అవసరములగు సామానులు తగినన్ని ప్రభుత్వమువారివద్ద నెలువలేవు. ఇందుచేతను విమానకాఖయందు తీతము తగ్గించుటచేతను ఈకాఖ యసంపూర్ణముగ నుండెను. అప్పుడప్పుడు కొన్నికొన్ని విమానములను సరిహద్దు ప్రాంతములకే ఆవృత్తి విషయముల గనిపెట్టుచుండు టకుసరము. ఈకాఖకు ప్రభుత్వమువారు రధికముగ ప్రోత్సాహము నొసంగవలెనని నమ్మిదను.

రష్యన్లకు

లండను, మే 15:—మాంటాగూ వార్తలవలన రష్యన్లకు పశ్చిమమునాచనము గప్పట్టుచున్నది. వాల్కానెడి ప్రాంతమునందు కిరిలకులమంది బాధితులకు సహాయ మొనర్చుచున్నది. కిక్సెట్టుకును ఆచారపదార్థములను విత్తనధాన్యములను ఇటీవల మాంటాగూ జేసెను. అందుచే ఏప్రిల్ 15న తేదీనండియు కలవుతమింపజొచ్చెను.

కుర్దుతిరుగుబాటుదారులు

పెహరను, మే 15:—ట్రాబ్జానందలి పర్షియన్ పటాలములు కుర్దు తిరుగుబాటు నాయకుడగు ఇస్మాయిలు ఆగాగామీదకు దండెత్తి పోవుచున్నది. ఈ పటాలములకు మరీ 2000 పటాలములు సహాయముపబడెను.

ఇస్మాయిలు ఆగాగారు, ఉరుమియా నగరమునకు పశ్చిమోత్తరభాగముననున్న కాకకు కుర్దులు తెగకు నాయకుడు.

చాలకాలమునుండి పర్షియా ప్రభుత్వమువారి ప్రాంతములకు గవర్నర్లను పంపి ప్రజలను బాధించి సామ్యములను గొనుటకు తప్ప ప్రజల కెట్టి యుపకారము నొనర్చుట లేదు. ఇస్మాయిలు ఆగాగారికిమీద పర్షియాఅధికారుల వచ్చుటకు రానియననియు పర్షియాప్రభుత్వము నంగీకరింపవనియు ప్రకటించెను.

యువరాజు పర్యటనము

కొలంబో, మే 15:—ఈ దినము “కెనాన్” నాక మనిల్లా ఆఖారమువద్ద నాగెను. యువరాజుగాను దిగి చూల్చునను భవనమునందు గవర్నరుతోగలిసి విచారగించిరి. తేపు మనిల్లాదీవియందు దిగెదరు.

బంధితగులుట

మనిల్లా, మే 15:—యువరాజుగా రీతినమున పోలీసు దుచుండగా బంధితగులుటచే కుడికంఠివద్ద గాయము తగిలెను. గాయము తీరమైనదిగాను ఇండ్లకే యువరాజుగారు గవర్నరుగారి విందునందు పాల్గొనలేదు.

యువరాజుగారు రెనాన్ నాకపై నీతినమున మనిల్లాలోని ప్రముఖులకు విందుగావించెను.

గత శనివారము తెల్లవారిజామున కలకత్తాలో ఆయుధ పాటు లైన బండితోట దొంగ లొక మోటారుబండిలో వచ్చి ఒకభారత వర్తకుని ఇంటిలో జొరబడి, అందరిని బెడరించి, రు 6000 ల ఆస్తిని వశపఱచుకొనిరి. వారు తిరిగి మోటారులో నెక్కుజూర్వోటవచ్చుచు, పోలీసులు వారిని పట్టుకొనుటకు యత్నించుకొని వారు మోటారులో నెక్కు జెల్లిపోయిరి. మోటారులో నెక్కునవుచు వారు పోలీసులను కుపాకులతో కాత్తిరి గాని పోలీసుల కేమి దెప్పక గులతేదు. పోలీసులు యధ్యాన్న మీ బండిపోటు నాయకుని ఆరెట్టు చేసిరి. తరువాత కఠినరక్షణవాతీని 12 మంది గ్రామస్థులను, ఒకక్రిస్టియన్ పోలీసులు సందేహించి పట్టుకొనిరి. కఠినరక్షణవద్ద ఒక కివాన్యరు, కొన్ని ఎల్క్విక్ వెలుతురు దీపములు, గృహములను పగులకొట్టు కొన్ని పనిముట్లుకొరికెను. ద్రవ్యమేమి దొరకలేదు.

విలింగుడప్రభు వంశములు ఉడక మండలమునందు సుఖముగ కాలక్షేపము చేయుచున్నాడు. 18 వ తేదీ మధ్యాహ్నము గుట్టపు పండెములు జరిగెను. ఆపండెములకు ప్రభు వంశములు హాజరయిరి. 18 వ తేదీ సాయంకాలము చెన్నపురి ప్రధాన వ్యాయామార్తీయగు 86 స్వామిగారు వాకి సతీమణి విలింగుడప్రభువంశములకు విదోహిని. దాన్సు జరిగెను, 16 వ తేదీ ఉడకము ప్రభు వంశములు వేటకువెల్లిరి.

రష్యన్లకు తంజివార్లను పట్టుట ఏర్పాటుచేయబడినది మాటకు రూ 1-3-0 చార్జిపుచ్చుకొనును. తంజివార్లను టిప్పెను గవర్నరు మెంటావాకి కంపడును. వారు వాటిని రషియా ప్రభుత్వమువారి కందజేయుదురు.

పంజాబు గవర్నరు సర్ ఎడ్వర్డు మాథ్లాగ్ గారు 14 వ తేదీ సాయంకాలము సిమ్లా చేరిరి. పంజాబు ప్రభుత్వ కచ్చేరీలు 15 వ తేదీనండి సిమ్లాకు మార్చబడును.

కలకత్తాలో ధర్మటోలా వీధియందు శనివారము ఉడకయము జరిగిన బండితోట దొంగతనము సందర్భమున పోలీసు వాహిక స్త్రీని ఒకత్రువురుని నిర్బంధించిరి. ఇప్పటికి పోలీసువారు 16 మందిని నిర్బంధించి యున్నారు. అపహరింపబడిన విలువగల సామానులు కొన్ని దొరకినది.

ఇటీవల జరిగిన కలకత్తా కారాగృహపు తిరుగుబాటు నందు తప్పించుకొనిపోయిన మహాశివరాజుగారి కేసును కలకత్తా రాజధానిమాజిస్ట్రేటు విచారించి నిందితులకు 14 దినముల కఠినకేతు విధించెను.

ప్రపంచయూరప్రయమున్నువచ్చి నెట్టు అను అమెరికా దేశమును జూలై 15 వ తేదీని జేరెను.

సంస్థాపన విజ్ఞాపనము

జాంతాయిలో అభిలభిత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

భిక్షు ప్రభాకరము - గొప్ప ఏర్పాటు

పండిత జవహరలాలు నెహ్రూగారి కేసు విచారణ

పండిత మదన మోహన మాలవ్యా గారి సంచారము

జాంతాయిలో బహిరంగసభ - హాకింజీ, ప్రకాశం, శ్రీనివాసయ్యంగార్ల ప్రసంగములు

అహమదాబాదులో నెటల్వాడుగారి ఉపన్యాసము

నాకహాలీ కాంగ్రెసు సభ్యులపై కేసు

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ విశాఖపట్టణమున మేనెల 25 వ తేదీన జరుగును

పండిత మదన మోహన
మాలవ్యాగారు

అహమదాబాదు వచ్చుట

మరల సంచారము

15 వ తేదీన మాలవ్యాగారు మర్రేజుండి అహమదాబాదు వచ్చిరి. 16 వ తేదీన అహమదాబాదు వెళ్లిన అతనిండి హిస్సారు రోడ్డువరకు 20 వ తేదీకి అలహాబాదు చేరవలసి అతనిండి బయలుదేరి 28 వ తేదీకి కలకత్తా చేరవలసి.

పండిత జవహరలాలు
నెహ్రూగారి కేసు

అలహాబాదులో విచారణ

దోషాదోషములు

అలహాబాదులో మరల విచారణ జరిగినది. మర్రేజుండరు సాక్ష్యమిచ్చిరి. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు మాద్యంబుల నేరముచేసినది నిరసరకైనది.

పండిత జవహరలాగారు

1 బట్టల దుకాణములవద్ద నిరోధము కలిగించెదదనని దుకాణదారులను బెదిరించెను. బట్టల దుకాణదారులు విదేశీ బట్టలను తెచ్చించుటకు వారికి స్వతంత్రముండగా నెహ్రూగాకట్టు సభలో నుపస్థాపించుట నేరమగుచున్నది.

2 ఈ నిరోధమునందు తమకు సహాయముచేయుట నని ఆ సభలోనే నెహ్రూగారు పాతలను కోరెను. అది ప్రోత్సాహమున నేరము.

(3) బట్టల కాంగ్రెసుసంఘసభ్యు డగు జవహరలాలుగారి కిట్టికల సంఘసభ కధ్యక్షురీతహించి బట్టల దుకాణములవద్ద నిరోధము నేర్పరువలెనను తీర్మానము నాసంఘమువారు రామోదించుటలో సహాయముచేసెను. వారు విదేశీబట్టలను తెచ్చించిన జుర్రాగా వసూలు చేయబడునని వారికి వ్రాయునట్లు కే. డి. మాలవ్యాగారి ప్రోత్సాహపరచి నేరముచేసెను. ఇది బలవంతమున సొమ్ము తీసికొనుట అను నేరము గాన జవహరలాలుగారి మూడు నేరములను చేసెను.

ఇతరము ద్దాయాలు

తక్కినవారందరూ గూడ యీ మామూల నేరములను 385, 506 కక్ష నులకొంద చేసినది జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నిర్ధారణ చేసెను.

పండిత జవహరలాలుగారి మియును వాదించుటకు ప్రాణపరీక్ష చేయలేదు. వ్రాతమాలము నిశ్చయనీ మాత్రము తెలిపెను. తక్కిన వారందరూగూడ నటులే తెలిసిరి. 17 వ తేదీన మరల విచారణ జరుగును.

సుందరసింగు మజాతియాగారు

పంజాబు ప్రభుత్వ కార్యసంఘసభ్యుడు

చెరసాలల అధికారమును వదలివేయుట

పంజాబు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘమున రివిన్యూ సభ్యుడగు సర్దారు సుందరసింగు మజాతియాగారు కారాగృహ కాభిధికారమునకు రాజీనామా నిచ్చిన నవవరి ప్రతి కలలో వెలువడినది. అమృత్సరులో ఖాల్సా అడ్వకేటుపత్రక గూడ నిటుల ప్రకటించినది. అహమదాబాదు ప్రతిపక్షగూడ ప్రకటించినది.

తరుణరాంగారిని తాత్కాలికముగ వదలుట

అసాములో క్షేత్రవేయబడిన తరుణరాంగారి పుత్రుగారికి ఆశోగ్యము సరి తేనందున 6 వారములవరకు చెరసాలనుండి వదలిరి. ఆ ఆరువారములు పూర్తి కాగానే తరుణరాంగారు తిరిగి చెరసాలకు వెళ్లవలెను.

నాకహాలీ అసహాయవాదులపై కేసు

గ్రామములలోని బోలీసులకు వీర మర్యాద చేయుచున్నార. రాజీనామాల నిండని నిర్బంధించుచున్నారు. వాకివాడులను దశేదారులకు వివాహింపబడుట గట్టిప్రయత్నము చేయుచున్నారని నాకహాలీలో 6 గురు కాంగ్రెసు ప్రభావకులపై శ్రీ. బ్రా. కోడుగూర్గి 107 కక్ష నులకొంద కేసుచేసిరి.

మా|| సర్ చిమన్లాలు
నెటల్వాడుగారు

అహమదాబాదులో నుపస్థాపించుట

అసహాయాద్యమనిరసనము

అహమదాబాదులో నాకహాలీవాసులకు నెటల్వాడుగారచటికే 15 వ తేదీ సాయంత్రము బహిరంగసభలో ప్రస్తుత నితీతి గూర్చి ఉపన్యసించిరి. చాలమంది ప్రభుత్వోద్యోగులు గూడ నాసభకువచ్చిరి. గత 3-4 ఏండ్లలో జరిగిన సంగతులన్నిటిని నెటల్వాడుగారు వివరించిరి.

పంజాబువర్తమను భిక్షుకు విషయమును గూర్చిన సమస్యలతో అసహాయవాదులకు మితవాదులకు విభేదము ప్రబలమైనది. మితవాదులు వ్యాయుధమును మార్గమును కోరిరి. అసహాయవాదులు ప్రభుత్వముపట్ల ఉద్యోగుల పట్ల నుత్సర్వమును బోధించిరి. అసహాయాద్యము వ్యావస్యవిరహితమని వారంజురగాని దౌర్జన్యము జరుగుచున్నదియున్నది. మరల వారు లో జరుగుచున్న సూరము లీ ప్రాంతము వారికి సరిగా తెలియవు. అచటికి గవర్నరు

నవారిలో నేనున్నాముగ మాట్లాడిరిని. అచట హిందూమతా మ్నదీయ మైత్రీ పూర్తిగా భ్రష్టమైనది. మరల నాకహాలీయు కలగుట కెన్ని సంకల్పించుటో ప్రయత్నింపవలసి యున్నది. రాజకీయసంస్కరణములను సుమారు 18 నెలలనుండి పరిశీలించితిమి. రాష్ట్రీయ, ఇండియా ప్రభుత్వము లన్నిటిలోను భన విషయమున కాసశకులత సంపూర్ణాధికారము కలిగినది. పరిపాలనము పై నాడగట్టి పరిశీలన చేర్చబడినది. కాసన సభలలో దేశీయుల సంఖ్యయే హెచ్చుగా నున్నది. చట్టముల నామోదించుటయు భనము నొసంగుటయు ప్రభుత్వమువారు కానవసభ్యులకు కోరుచున్నారు. అధిక ప్రత్రములకు కానవసభ్యులు నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు చివర కందులకు సమ్మతించిరి. గాన మనము సంస్కరణములను పూర్తిగా నుపయోగించుకొనినవో సతీకృతముగానే సంపూర్ణస్వపరిపాలనము చేపొగలము. అసహాయాద్య మనువలన ప్రజలలో నాత్సాహము చాల హెచ్చినమాట నిజమేగాని దానికలన ప్రజలలో అవిధేయతయు కాననదికాగర భావమునకుడ కలిగెను. కాంత్యభివృద్ధుల కివి హానికరము లని నెటల్వాడుగారు సుదీక్షిరి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ

విశాఖపట్టణములో 25 వ తేదీన జరుగును

ఈమేనెల 25 వ తేదీమధ్యాహ్నము కి గంటలకు విశాఖపట్టణమున ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరుగును. సభ్యులందరును రాత్రి తులసి నేడు (16 వ తేదీ) గుంటూరునుండి కార్యసిద్ధి తంతినంపెను.

పంజాబు

ఉద్యోగుల దుర్వాప్తారములు

పంజాబురాష్ట్రీయకాంగ్రెసు ఉద్యోగుల దుర్వాప్తారముల పరిశీలించుటకు నాటిని ఆంతరముండింజుటకు తగుసలహా లొసంగుటకును ఒక విచారణ సంఘము నియమింపబడెను. నామోదించుటకును ఖండించుటకు గర్హించుటకును ప్రయత్నింపబడుటకు 1917 సంవత్సర మొక ప్రభుత్వచట్టమును ప్రయత్నించిరి. ఇట్టి ప్రకటనయే మరల 1918 వ సంవత్సరమునందు గావింపబడెను. ఈవిచారణసంఘమువారు కొంతమంది సాక్షులకు విచారించి కొంతరివదలించి వామ్యాలము పుచ్చుకొనెను. ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినన్ని తీర్మానములు ఉద్యోగులలో, అందుముఖ్యముగ తక్కువజీతముల బాండు ఉద్యోగులలో మామూలు లంచములు పుచ్చుకొనుట మున్నగు దుర్వాప్తారము లధికముగనున్నవని విచారణ సంఘవారు నిర్ణయించిరి. ప్రభుత్వమువారి నిర్ణయము కంగీకరించుచు మే 1 వ ము ప్రభుత్వోద్యోగులయందే గాక రాష్ట్రీయ పంతలి వ్యాయవాదులు, వర్తకులు, ఇతరఅసభికారులయందీ బట్టి వ్యాపారములధికముగ నున్నవని నూచించిరి. ఒక పెద్దప్రభుత్వోద్యోగి, గౌరవగ్రులగుమగ్గురు వ్యాయవాదులతోక విచారణసంఘము నియమించవలయుననియు, వారురాష్ట్రీయమునకు అన్ని జిల్లాలయందు పర్యటనచేసి తగు వివరముల తెలిసికొని అక్రమ ప్రవర్తనలగు అధికారుల పేర్లను ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయవలయుననియు, ఆ ఉద్యోగులకు ప్రభుత్వమువారు తగు విధమున కిడించిన ఇతరులు కొంత భయముచెంది సకమముగ ప్రవర్తించెద రనియు విచారణసంఘమునందలి మువ్వరు భారతీయ సభ్యులు సలహా ఇచ్చిరి. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు తగు శ్రద్ధవహించి పట్టుదలతో ఇట్టిప్రవర్తనముల నంతముండింప ప్రయత్నింప వలయు నని విచారణసంఘము వారు ప్రభుత్వము వారికి హిత మొసంగిరి.

అయిర్లండు సిద్ధి

లండను మే 14: ఈ వాతావరణమునందు బెల్గాపునకు తిరిగి అల్లరులు సంభవించెను. ఈసామలు ప్రేల్పుటవలన 14 రకు తీవ్రముగ గాయములయిరిగెను. అందుముగ్గురు ప్రైలుగూడ గలరు.

అర్ధము 1907 వండి స్పెషలు కానిస్టేబులులు అక ప్యాట్రుల నెడుర్పడిరి. అందు నల్లరకు తీవ్రముగ గాయములు తగిలెను.

రాష్ట్రభాషా ప్రాథమిక పరీక్ష.

కడచిన మార్చి నెలలో జరిగిన రాష్ట్ర భాషా ప్రాథమిక పరీక్షలో గూర్చున్న వారిలో నీ క్రింద వాయబడినవారు కృతార్థులైరి.

మొదటి శ్రేణి. నూటికి 50 లేక అధిక సంఖ్య పొందినవారు.
నెలలూ 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 22, 31.

అల్లూరు 23, 24, 27, 28, 30.
మచిలీపట్నం 39, 40, 41, 43.
వేలూరు 45, 51.

వద్రాసు 124, 125.
గుడివాడ 127, 128, 129, 135, 137, 138, 139.
త్రివిసాపల్లి 106.

కల్లడకురికి 115, 118.
కల్లూరు 121.
పిఠాపురము 150, 151, 153, 154.

ధూళిపూడి 144.
కూచిపూడి 160, 163, 164, 165.
వెద్దాపురము 174, 177, 179.

కాకినాడ 187, 188, 190, 193.
మాయవరం 196, 199.
కోయంత్తూరు 204, 205.

దెజవాడ 211, 213.
నెలం 217.
గుంటూరు 222, 224, 231, 232, 235, 236.

బ్రహ్మపురము 239, 243, 244, 245, 246, 247.
రాజమహేంద్రవరం 53, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 62, 63, 64, 65, 68, 71, 72, 73, 74, 78, 83, 89, 90, 91, 93, 99, 100, 101, 102, 103, 250.

రెండవ శ్రేణి. నూటికి 40 లేక అధికముగా సంఖ్య పొందినవారు
నెలలూ 1, 2, 6, 17, 19.

అల్లూరు 25.
మచిలీపట్నం 32, 37, 42.
వేలూరు 47, 48, 50.

వద్రాసు 122.
గుడివాడ 123, 130, 132.
తిరుచినాపల్లి 107, 110.

కల్లడకురికి 117.
పిఠాపురం 147, 148, 149, 152, 156, 157, 252.
ధూళిపూడి 141, 142, 145.

కూచిపూడి 159, 161, 167.
వెద్దాపురం 170, 173, 175, 178, 182.
కాకినాడ 185, 187, 191.

మాయవరం 194, 195, 197, 198.
కోయంత్తూరు 206.
దెజవాడ 208, 209, 210, 212.

నెలం 216, 219, 220.
గుంటూరు 221, 223, 226, 228, 229, 233, 237.
బ్రహ్మపురం 242.

తిండివరం 248.
రాజమహేంద్రవరం 59, 61, 69, 70, 76, 81, 82, 92, 95, 96, 104.

మూడవ శ్రేణి. నూటికి 33 లేక అధిక సంఖ్య గలవారు
అల్లూరు 26.

మచిలీపట్నం 38, 36.
వేలూరు 44, 46, 49, 52.
వద్రాసు 123, 126.

గుడివాడ 128.
తిరుచినాపల్లి 1 5, 109, 111, 112, 113.
ధూళిపూడి 140, 146.

కూచిపూడి 162.
వెద్దాపురం 168.
కోయంత్తూరు 203.
నెలం 215, 218.

రాంభర్రోసే.

అంపోలు (గంజాంబల్లా)

మా గ్రామమునకు ప్రపంచయోగ వ్యాయామ మహా పీఠమును, ఆంధ్రరాష్ట్రము కార్యగమ సంఘ సభ్యులును, విశాఖపట్టణమునకు జాతీయోద్యమ సంఘసభ్యులును, విజయ నగరము స్వరాజ్యోక్త మైత్రిక సేవకులును (Volunteer) గల కలన ఆంగ్లవార పంచాయతీసభాభ్యుత్థులు నగు శ్రీయుత బులుసు రామబోగరావు పంతులుగారు, నగర ధక్షక భటానుగమ్యులై 8 వ తేదీ సోమవారం సాంఘికాలమునకు విచ్చేసిరి. మఱు నాడు మా గ్రామంలోనున్న శ్రీ వేంకటేశ్వర గ్రంథాలయమునకు సాంఘికాలము 3 గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడినది. సభకు పలుమంది పురజనుల తుల్యత్వానుమతో విచ్చేసిరి. అప్పుడు శ్రీ రామబోగరావు పంతులుగారు ఆధ్యాత్మిక తత్వవిషయమై చాలనేపు ముచ్చటించిరి.

అనంతరమున, అహింసవిషయమై నుపన్యసించుచు, మానవుడు జీవహింస చేయుటతో నీకర్మరాజ్యను తీరస్కరింపుచున్నాడనియు, అన్యవారు, దేవీ, మొదలగు దేవతలకు, జలం నిచ్చుచున్నామని జీవహింసచేయుట కేవల మజ్జానజనిత మనియు ఈశ్వరసృష్టితో మాంసాహార జంతువులతోను, కాకాదులు తినెడి జంతువులతోను మానవుని సరిపోల్చిన, ఏ అవశ్యకము లలోగాని, మాంసాహార జంతువుల ఆహారములతో (నాలుక, గొట్టె, పుట్టు, మొదలగునవి) సరిపోలవనియు, కావున మాంసాహారవిషయము చేయవలెనని గ్రామస్థులకు బాగుగా వివరించిరి.

అనంతరమున ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చియు దౌర్జన్యపాతక సహాయనిరాకరణోద్యమ చక్రత విషయమై, ఉపన్యసించుచు, సమిష్టి శాసనోల్లంఘనము అపవద్దనియు, మహాత్ముడు ఛటపాలలో నున్నాడనియు, ప్రజలెదురము వెనుదీయక, నిరుత్సాహులు కాక, మహాత్ముని వ్యూహా అభ్యాపింపబడిన భగవదాజ్ఞలను నిర్మాణకార్యక్రమము స్వీకరించి కృత్యోత్సాహముతో ద్యురగాల బూర్తిచేయుభారము ప్రజలపై నున్నదనియు నుపన్యసించిరి. శ్రీ రామబోగరావు పంతులుగారు సభలో మార్పు గలిగించి కార్యదీక్షాపత్రంబులుగాను, సభ సంతయుగూడ నుత్సాహమునుగాక తేసిరి.

మరుదివమున బుధవారంసాయంత్రమున 4 గంటలకు మరల గ్రంథాలయమునకు సభ ప్రారంభింపబడినది. సభకు పలుమంది విచ్చేసిరి. సభకు మ-రా-రా-శ్రీ, బులుసు రామబోగరావు పంతులుగారు ధన్యత పదవి నలంకరించిరి. శ్రీయుత పాణింగిపల్లి వరహంబుగారికి సహాయ నిరాకరణ తత్వవిషయమై యుపన్యసించుచునవి అభ్యుత్థులకు కోరిరి. అప్పుడు వారు లేచి, సహాయనిరాకరణోద్యమముతో గల, ప్రస్తుతవిద్యాలయములనుండి, విద్యార్థుల తొలగిపోవుట, వ్యాయవాదులు శృతినిమానుట, స్వతంత్ర్య ధారణము మొదలుగా గల సమిష్టి శాసనోల్లంఘనమువలన గల విషయములను గూర్చి వివరముగా నుపన్యసించిరి.

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

అనంతరమున, అభ్యుత్థులకు తేలి, భారత ప్రాచీనాన్ని త్యమును గురించి యుపన్యసించుచు, యుగంధగంధు, తిమ్మరస, మొరటుగాగల యెట్టి మంత్రితృంగపు లుండెడివాడో, ఎట్టి ప్రతిభాశాలు లుండెడివాడో, కళలన్నియు నెట్లు సంపూర్ణముగా విరాజిల్లుచుండెడివో, పరిపాలకవిధానము విదేశీయ మగుటంబట్టి, ఎట్లు ఆకళి లన్నియు నిశ్శేషముగా నశింపవలెను

తిరు త్తణి మేజిస్ట్రేటుగారు

తిరు త్తణి సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారికిని, పూనిమాంగాడు వెంకటాచలం నాయుడుగారికిని, యాక్రింది ప్రశ్నోత్తరములు జరిగినవి.

ప్ర:-మీరు నాన్ కో ఆఫ్ టేవన్ లో చేరి, గవర్నంటుకు విరోధముగ పనిచేయుచున్నారు గదా?

ఉ:-నేను ఆసహాయ ద్యమములో చేరినవాడను. గవర్నంటుకు విరోధముగ పనిచేయులేదు.

ప్ర:-కాంగ్రెసు కార్యదర్శియైన వ-రా-శ్రీ, కె. రాజ గోపాలాచారికి బాబుప్రాసి వారిని మీయూరికి తెప్పించితిరా?

ఉ:-నేను వారికి బాబుప్రాసి చేయలేదు.

ప్ర:-మీరు కల్లం శివరాజు పోనాడదని, మీకు 144 వ సెక్షన్ క్రింద నెన్ని పుత్రులును వచ్చినవి?

ఉ:-రెండు వచ్చినవి. నేను పి కేటింగ్ చేయలేదు.

ప్ర:-మీరు పి కేటింగ్ చేయకపోతే యేల ఉత్తరువులకు ఆక్షేపణ చేయలేదు.

ఉ:-నాక్షేపణ లేదు, చేయలేదు.

తిరు త్తణి సబ్ మేజిస్ట్రేటు వాటికి రెలియన్ సంగతు లను నేను తెలుపవలెనని కలచియున్నాను. పూనిమాంగాడు వాటిలో గ్రామములకు నేనుగా వెళ్ళితిని. ఎవరను నన్ను పిలువ నంపలేదు. కల్లంసారాయి విషయమై నేనే వెళ్ళితిని. వారియుత్త రువులు, చట్టప్రకారము చెల్లబడినదిగ నుండినను, వాటిని గురించి కోర్టులలో నెవరును, సహాయనిరాకరణవాడు లాక్షే పణ చేసి యుండలేదు. ఇకను చేయబోవుటలేదు. ఇటువంటి యుత్తరువులను తీరస్కరించడమే, యాక్షేపించడమే గాని మతమియులేదు. క. రాజగోపాలాచారి.

ఏలూరులో మోక్షగంగాజుగారి కొమార్తె వివాహ సమ యమున శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని ఆజ్ఞప్రకారం ఖద్దరుబట్ట తప్ప మరెయిదే విధేబట్ట కంటికి కనబడదాయెను. వేశ్యాకాంతలను దరికి తానియ్యక కాస్త్రసమృత మైన స్వదేశివివాహము జరిగించిన వారలు వీరే. ఈలాటి స్వదేశివివాహములు మన ఆంధ్రదేశము లో జరిగియెడల ఆంధ్రదేశమునకు, భారతమాతకు మనము నిజ మైన పుత్రులుగ పరిగణింపబడుదుము. శ్రీ జనార్దనమూర్తి గంగరాజుగారికి, వారి సతీమణికి, నూతనకథాకడులకు ఆయు తాగోగ్య విశ్వరూపు లిచ్చి సకా కాపాడుగాక.

ఇ త్తణి శివరాధాని బ్రహ్మశ్రీ చెల్లపిళ్ళ వెంకటాశ్రీ గారు రచించిన పద్యమున క్రింద బొందుపరచుచున్నాము.

ఖద్దరుబట్ట కట్టుటయ కాని పటోక్కటి కట్టరాదటం!

ఓ ది! గంగరాజునకు కయ్యడి పెండిలితోనఁ బూరుపులో!

ముద్రియలుక్ జగమునకు బోధయొనర్చిరి నేర్పొందింహా!

నుద్దిన దీని బాగుపడఁజూడుడు శారతిమాతృపుత్రకలో!

బడవో, ప్రస్తుతవిద్యావిధానమువలన, భారత యువకు లెంత గుర్తులైరిరో, దేశముయొక్క! ఆర్థిక నైతిక, శారీరక, మానసిక, ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధులు విద్యవై నాధారపడి యున్న వని యు, ఆ విద్యావిధానము, జాతీయభావములతో, ఆదేశపరిస్థితు లకు దగినట్లుగా నేర్పించి విద్యాభివృద్ధి చేయవలెనని, యుపన్యసించిరి. అనంతరమున పంచాలలో జరిగిన దురంతములను గూర్చియు, సంస్కరణము లెందమావులవలె నిస్సారము లని యు, ప్రస్తుత మంత్రులు ప్రజల నిజమైన ప్రతినిధులు కారనియు నుపన్యసించిరి. తరువాత ప్రజలందరికిని త్రాగుదుమానవలెననియు స్వదేశీయత్రుధారులై యుండవలెననియుఁగోరిరి. (ఒక విలేఖరుడు).

నూతనజవిల్లి!

గొప్ప లాభకరమైన అమృతము

వివాహములకు నూతన సరకులును వచ్చి యున్నవి.

ధరలు మిక్కిలి సరసము.

మాదుకొణములో చూచి విమ్మట తక్కిన జాగాలలో చూడండి.

బెనారస్, కాళి సరిగ చీరలు రూ 30 మొదలు రూ 1000 వరకు పలుదినుసులలో దొరకును.

బెంగళూరు, కంచి, కొర్నాడు, కరాచి చీరలున్న సేలము, మధుర ఈ స్థలములనుండి అంగ నత్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో ధోవతులును తక్కువ ధరలకు దొరకును.

బొంబాయి స్వదేశి స్టార్సు, 40, 41, 42 రత్నను బజారు, మదరాసు.

అరసూన్ ఛాంపియన్ షిప్ బాడ్ మిన్ టన్ బంతులు

అకారము, గుణము, చాలకాలమువరకు బాగుగా నుండుట మున్నగువాటికి పూచీగా నుండుము.

కె. ఎం. టి. అరసు, 77, సింగనశెట్టి వీధి, చింతాడిపేట, మదరాసు.

అభిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘము

బొంబాయిలో 12, 13, 14 తేదీలను సమావేశమగుట

శ్రీ ధానములు

బొంబాయిలో ఈ నెల 12, 13, 14 తేదీలను హాకీం అబ్దుల్లాఖానుగారి అధ్యక్షతన అభిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినది.

సభకు వచ్చిన ప్రముఖులు

కార్యసంఘసభ్యులగు హాకీం అబ్దుల్లాఖాను, షేటుబోటా నీ, డాక్టరు అన్నారీ, బాబా హుజుఫాయా వాగు, పి. శే. పటేలు, షేటు జమునాలాలు బాబా, ఎస్. సి. కెల్కర్ గాడ్లను ప్రత్యేకముగ వాహ్మనింపబడిన టంగుటూరు ప్రకాశ్, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, చల్లబాయి శే. పటేలుగాడ్లను సభకు వచ్చిరి.

ఆమోదించబడిన తీర్మానములు

1. కార్యసంఘసమావేశమును మరుచటిశాని లక్ష్మీ గా జూలై నెల 5 వ తేదీని జరుపవలెను. అపుడు అభిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారును అభిలభారత కిలాఫతు, అభిలభారత జమయీతులు లేమసంఘముల కార్యసంఘములవారును ఆవసరమునుబట్టి కలసి ఆలోచింప వీలగునట్లు ఆసంఘముల కార్యసంఘసభలను చూడ లక్ష్మీలోనే జూలై నెల 5 వ తేదీని జరుపుకొనినట్లు ఆధ్యక్షులను కోరవలెను.

(2) పంజాబులో నిర్బంధనిధానము విషయమున ఏప్రిల్ నెల 2 వ తేదీని అధ్యక్షుడు పంజాబ్ లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు యిది మరకే విచారణసంఘము నేర్పరచడమైనది. ఆ విషయమున కార్యసంఘమువారింకను చేయవలసినదేదైన నున్నచో తెలుపవలెనని పంజాబు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి నహంకరింపవలెను.

(3) నాగపూరు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము, వార్ధా తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘముల నియోజనమును గూర్చిన కాగితములను డాక్టరు మూంజీగారు పంపిన లింతివార్తలను చదువడమైనది. (రా) వార్షిక నియోజనము నేల జరుపవలెనని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి నహంకరింపవలెను. (మా) నాగపూరుకు వార్ధాకును వెల్లి విచారణచేసి మే నెల 25 వ తేదీలోగా అవిషయమును పూర్తిగా పరిష్కరించుటకు టి. ప్రకాశంగారిని నియమించడమైనది. ప్రకాశంగారి పరిష్కారమే కడపటిపరిష్కార మని నిర్ణయించడమైనది.

4. అభిలభారత కాంగ్రెసు (స్థాయి) సంఘసభను జూలై నెల 7 వ తేదీని లక్ష్మీలో జరుపవలెనని కార్యదర్శిని కోరవలెను.

(5) దేశమున జాతీయవిద్యను క్రమముగ విర్వహించి అందులకు ధనమును సమకూర్చుటకొక నిధానమును నిర్ధారించుటకు అదాయవ్యయపట్టికను నిర్ధారించుటకును ధనమును సంపాదించుటకును కార్యసంఘము మరలసమావేశమైనపుడు నూచనలను పంపుటకును హాకీం అబ్దుల్లాఖాను, డాక్టరు అన్నారీ, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, ప్రిన్సిపలు గీద్వానీగార్లుసంఘముగ నేర్పడుటకు కోరడమైనది. జాతీయవిద్యకు ధనసహాయమును గోరుచు వ్రాయబడి యింత వరకు సంఘమునకుచేరిన దోహదాలను ఇతముందు చేరగల దరఖాస్తులను వైసంఘమునకు సుపరచెను.

6. పంజాబులో మహారాలో నిమ్న జాత్యుద్ధతణము నిమిత్తము 125000 కావలెనని వాడుకోరిన విషయము నాలోచించుటకును దరఖాస్తులను సమకూర్చుటచేసి ఆవిధాన మారణసాధ్య మగునో కాదో కార్యసంఘమువారికి చారు తెలియజేయవలెను. కార్యసంఘమువారి కది సంకల్పిక్రమని లోచనచే గాని ధనసహాయము చేయ నవకాశము లేదు.

7. అభిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమునకు పంగ రాష్ట్రీ కాంగ్రెసు సంఘము వారు వసూలు చేసిన నతిలకు స్వరాజ్య నిధి లో నాల్గవ వంతును పంపనక్కరలేకుండ అనుమతినీయ గోరుచు ఆసంఘము వారు పంపిన విజ్ఞాపిని నిరాకరించడమైనది.

(8) అహమదాబాదు అంత్యజ కార్య యమున కివర క్షియబడిన 5000 గాక తిరిగి 17881 గూపాణు లిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

(9) అహమదా నగర నిమ్న జాతి గృహమును 5000 గూపాణులు ప్రత్యేకముగనుంచి ఆచటివారి ప్రయత్నమునలన నాగపూర్ రాష్ట్రము చేయబడినదనియు సరిగా పనిజరుగుచున్నదనియు కార్యసంఘమును సంతుష్టిగలిగినచో వాకి కామెత్తము నిమ్నజాతి తీర్మానించడమైనది.

(10) శివపురి నిమ్న జాత్యుద్ధతణమునకు 10 వేల నోసంగ వలెనని ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు కోరినందున ఆసంఘము ప్రత్యేకించుచుండి ఆచట 10 వేలకు తక్కువగాని మొత్తమును సమకూర్చి శివపురి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘము వార్ధా దోహదమును పంపింపు దామొత్తముగొనుటకు తీర్మానించడమైనది.

(11) గుజరాతులో ఖద్దరువ్యాపకమునకు 18,00,000 నోసంగుటనుగూర్చి త్యాగీగారు వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి ఆ విషయమున గుజరాతు రాష్ట్రీయ సంఘమువారికి ఆక్షేపణలేఖను యీసంఘమునకు వ్రాయవలెనని త్యాగీగారికి తెలిపవలెను.

12. కెల్కర్ గారి నూచనప్రకారము జి. పి. బిజుర్ గారికి 68-12-81 పానుల నిచ్చుటకు తీర్మానించడమైనది.

13. అక్టోరు నియోజనమును గూర్చి పటేలుగారి నివేదికమును స్థిరపరచడమైనది.

14. 30-4-22 వ తేదీవరకు తిలకు స్వరాజ్యనిధి ఆదాయ వ్యయపట్టిక ఆడిటుచే పరీక్షింపబడి ప్రజరువుచే పంపబడినందున దాని నామోదించడమైనది.

15. సివిలు దావాలలో కోర్టులో అసహాయవాదులు వాదించుచున్న అను విషయమును గూర్చి దీక్షితుగాకు ఈ నెల 8 వ తేదీని వ్రాసిన లేఖనుగూర్చి 14-6-21 ని యీసంఘముచే ఆమోదింపబడిన 10 తీర్మానమును చూడగలందులకు దీక్షితుగానిని కోరడమైనది.

ఖద్దరువిధానము

16. ప్రతికాష్ట్రీయములోను తగిన ఏర్పాటుప్రకారము నమకూలుతో చేతిమగములచేసి ఖద్దరుబట్టలను హెచ్చుగా నేయించుట కేర్పాటు జరుగవలెను. ఈ విషయమున ఆయాకాష్ట్రీయములవారికి బదులు యిచ్చుటకును సాంకేతిక విషయములను తెలుపుటకును ఇతర మండలములవారి ఆశుభము నెగ్గించుటకును అవసరమైన విషయములను తెలుసుకొని వానిని ప్రకటించుటకును ప్రత్యేక కాఖ నేర్పరుచుటకు నేటు జమునాలాలు బాబా గారిని కోరడమైనది. అందులకు 17 లక్షల నోసంగుటకు తీర్మానించడమైనది. ఆకాఖలో 1. సాంకేతికవిద్య 2. నిర్మాణము 3. విక్రయము అను మూడుకపకాఖలుండవలెను. సాంకేతికవిద్య సుబర్బతీ ఆశ్రమమున దు మగలూల గంధిగారి పరిపాలనలో 6 నెలలచటనుండి ఖద్దరువిషయమును పూర్తిగా అభ్యసించుటకు చేరి యిద్దరుమగ్గురు అభ్యాసకుల నా ఆశ్రమమునకు పంపుటకు ప్రతిరాష్ట్రీయవారిని కోరెదరు. అట్లచట నభ్యసించినవారు తమ రాష్ట్రీయలో నట్టి విద్యాస్థానముల నేర్పరచవలెను. నిర్మాణపకాఖవాం వివిధరాష్ట్రీయముల పని కభ్యంతరము కలిగింపక. ఈ కాఖకు లక్ష్యదాను పుటామోతంగారు డైరెక్టరుగానుండురు. చాలించి ప్రావేళి. గుయినిస్పెక్టరు లాయనకు సహాయకులుగా నుండురు. విక్రయకాఖ- ఆయారాష్ట్రీయములకు కావలసినబట్టలను రాష్ట్రీయసంఘములు నిర్ధారపపజాలనపుడు ఆయాస్థలములం దీక్షాభివారు దుకాణములను నెట్టించి ఖద్దరు బట్టల నమ్మకము చేయించెదరు. ఈకాఖకు కలదాను నేరజాని గారధ్యక్షుడుగానుండును. ఈమూడు కాఖల మొత్తము పనిని ప్రచారమును నేటు జమునాలాలు బాబా గారు పరిపాలించుండురు. ధనసహాయము విషయమున ఆయమొక్కరే బాధ్యతనెత్తిన వహించెదరు. ధనసహాయమును కోరు రాష్ట్రీయ సంఘములు బాబా గారికి దరఖాస్తులను పంపవలెను. బాబా గారు వానినిగూర్చి నిశాస్పతో కార్యసంఘమునకు పంపెదరు. అత్యవసరమైనచో బాబా గారు స్వతంత్రించి 5000 కు మించకుండ ధన మొసంగుట కధికారిమయ్యడమైనది. సిమ్మట ఆమొత్తములనుగూర్చి కార్యసంఘమువారి అనుమతినీ బడెయ

వలెను. ఆయాకాష్ట్రీయములకు కావలసిన మొత్తమును వారి ఖద్దరవిషయమున ఖర్చు వెట్టిన మొత్తమును సలఖా చించి సహాయము చేయదగు నని తోచినపుడే కార్యసంఘమువారు ధనసహాయము చేసెదరు. అదాయవ్యయ పట్టిక-సాంకేతికవిద్యాకాఖ 25000, విక్రయకాఖ 20000, నిర్మాణకాఖ కార్యాలయము 20000, ప్రచారము ప్రచారణ సంఘము లక్ష, రాష్ట్రీయములకు బదులు 13,55,000.

17. ఖద్దరుపనికి బదుళ్ల నిమిత్త మికమిదట వచ్చుదర ఖాస్తులు బాబా గారి నిపార్సు నిమిత్తము వారికి పంపవలెను.

18. గుజరాతులో ఖద్దరుపనికి 180000 నివ్యవలె నని 6-11-21 ని చేయబడిన 22 వ తీర్మానము ప్రకార మింకను ధన మియ్యగలదను ఆతీర్మానము రద్దుపరచడమైనది. ఈ నెల 18 వ తేదీని చేయబడినతీర్మానము ననుసరించి రాష్ట్రీయములకు బదుళ్ల నిచ్చుటకు చాల ధనము వెంటనే కావలసియున్నదిగాన బొంబాయిలో తిలకు స్వరాజ్యనిధి ట్రస్టీల ఆఫీసు నందున్న సామ్మలో దాతలు విరాళముల నిచ్చునపుడు ప్రత్యేకపు పరతల నేర్పరచిన మొత్తములు తిప్ప తక్కిన సామ్మ సంతు నేటు జమునాలాలు బాబా గారికి వశపరపగ్గారెదము. బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారి వ్యయములకు ప్రత్యేకింపబడిన 600000 లో వాకి ఈసంతున్నములో నిత్య కృత్యములకు కావలసిన మొత్తమును మాత్రమే మినహాయించి తక్కిన సామ్మనంతను బాబా గారికి వశపరపవలెను. బొంబాయి రాష్ట్రీయసంఘమువారుగూడ ఖద్దరు ఆకళ్యకరిం గను నించి తమ తీర్మానమును సవరించుకొనవలె నని త్వరలోగా నా మొత్తమును బాబా గారికి పంపుటకు వీలు కలిగింపవలెనని యీ సలఖమువారు కోరుచున్నారు.

19. ఖద్దరుపనికి 3,00,000 నోసంగుటకు 17-3-22 వ చేయబడిన 1 వ తీర్మానముననుసరించి ఆమొత్తమును బాబా గారికి వశపరచవలెను.

20. సంయుక్త కాష్ట్రీయముల తిలకు స్వరాజ్యనిధినుండి అభిలభారత కాంగ్రెసుస్థాయిసంఘమునకు కావలసిన 4 వ వంతు మొత్తమునుగూర్చి పండితజహంగీరాలు నెహ్రూగారును కార్యదర్శి యు వ్రాసిన లేఖలు చదువడమయినది. నేటు జమునాలాలు బాబా, పి. శే. పటేలుగార్ల విషయములు పరిశీలించి కావలసిన మొత్తమును నిర్ధారణ చేయవలెను. ఈలోగా అభిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి జాతీయకలకల సంఘము కు గాను రాష్ట్రీయసంఘ మునకు బదులుగా 25000 గూపాణులను అలహాబాదు బాంకికి పంపవలెను. బాబా పటేలుగార్లు నిర్ధారణచేసిన ప్రకారము కావలసిన మొత్తమును కార్యదర్శి సంయుక్తరాష్ట్రీయముల కాంగ్రెసుసంఘమువారి యొద్దనుండి వెంటనే రాబట్టవలెను. ఆ మొత్తము పూర్తిగా వసూలుగవరకును వారి కేవిరాళములను యియ్యగూడదు.

21. ఆంధ్రరాష్ట్రీయమున నిమ్న జాత్యుద్ధతణమునకు 7000 ను కోరుచు టి. ప్రకాశంగారు పంపిన విజ్ఞాపిని చదువడమైనది. ఆసామ్మ నోసంగుటకు బొంబాయి తిలకు స్వరాజ్యనిధి ట్రస్టీలను కోరడమైనది.

22. 5-10-21 వ తేదీని ఆమోదింపబడిన 8 వ తీర్మానమును రద్దుపరచి ఆంధ్రకాష్ట్రీయసంఘము విచారణచేసే పరిష్కారములకు సి. రామగోపాలాచారి గారి నిపుడు నియమించడమైనది. వారిపరిష్కారమే కడపటి పరిష్కారమగును.

సరిహద్దులరాష్ట్రీయ విచారణసంఘము

సరిహద్దుల రాష్ట్రీయరాజావిషయమై నియమింపబడిన విచారణ సంఘమువారి ఎదుట సాక్ష్యమిచ్చుచు ఖిల్లకమీషనరునర్ జాకా మామెగారిట్లు చెప్పిరి: - భారతదేశమునందు ఆరుజనందున్న సంస్కరణముల చట్టము సంపూర్ణముగ ఈ రాష్ట్రీయమునకు మాడ అనునర్థింపు నట్లు చేయవలెను. అన్నివిషయములు ఆలోచించి మూచిన ఈరాష్ట్రీయమును పంజాబుతో చేర్చుట ఎంతమాత్రము యుక్తముకాదని నాఆభిప్రాయము. ఇందునల్ల ఎట్టిలాభము కలుగదు. ఈరాష్ట్రీయపాలన సుదీర్ఘమున అనధికారులు గావించుచున్న నిరాశోపణల కెట్టి ఆధారమునులేదు. 30 మందివిమ్నకోరిబడిన సభ్యులతో ఒకశాసన సభసభిస్థాపించి వారికికొన్ని అధికారము లొసగుట ఉచితము. అనధికారుల తీవ్రవిమర్శనలు అంతటితో ముగియును. న్యాయవిషయములందు ప్రధాన న్యాయస్థానమును పంజాబునకు మార్చుటచే కోర్టుల నుపయోగించుకొనువారికి ఇబ్బందికలుగును. ఈరాష్ట్రీయపాలనము ప్రత్యేకముగనే జరుగుచుండవలెను కాని విశరములందు కొంతమాత్రపు గలుగజేయుట ఉచితమని ఆభిప్రాయపడుచున్నాను."

బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు

సంఘ మహాసభ

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షత

మాజీ అబ్దుల్లాఖానుగారు రుపన్యసించుట

14 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము బొంబాయిలో మార్వాడీ విద్యాలయమున శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి అధ్యక్షత క్రింద సభ జరిగినది.

సరోజినీ దేవిగారు

మాజీ అబ్దుల్లాఖానుగారి సుగుణసంపదలు బొంబాయి ప్రజలకు పూర్తిగా తెలియవు. ఉత్తరహిందూస్థానున భారత విప్లవాధురీణులలో మాజీంజీ కడపటి ఘనపురుషుడు. మహాత్ముని స్థానము నాక్రమింపదగినవా రెవరైన నన్నవో నెలదు మాకింత యే అని జేవిగాను నుడివిరి.

మాజీంజీ ప్రసంగము

జేజీయులు బాగ్దాద్ తీర్మానముల ననుసరింపవలెను. దౌర్జన్య మెంతమాత్రమును పనికిరాదు. హిందువులకును మహమ్మదీయులకును మైత్రి యింకను హెచ్చవలెను. అన్ని పక్షముల వారను కాంగ్రెసు సతాకచ్ఛాయను కలసి పనిచేయవలెను. హిందూజాతీయమునకు స్వరాజ్యము రాలేదు. స్వరాజ్యము గలదేశము లలో నత హిందూజాతీయలో రాకకీరు పక్షములు లాభకారము గావు. ఈ పక్షములలోన నన్నమే కలుగును. జాతీయవిద్యః కి మగుభవము కావలెను. గ్రామములలో పంచాయతీ వ్యవస్థ స్థాముల నేర్పరుపవలెను. ప్రభుత్వవిద్యవ్యవస్థాములకు వెళ్ల గూడదని మాజీంజీ నుడివెను.

ఎన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు

మొదట జాతీయభావలో మాటలాడగలుగుట ఏషియా గారి జాతీయ కావ్యనిర్వాహము పూర్తిగా సాగును. వాణిజ్య భావ ప్రశ్నకేముగనుండెను జాతీయభావ ముఖ్యము. ఇప్పుడు విమర్శలు తికమిక గా నుండగూడదు. ద్వంద్వార్థముగ నుండ గూడదు. విమర్శించువారు స్పష్టముగ నూటిగా విమర్శింప వలెను. అదియే స్వరచోలక్షణము. అనుభవోద్యమ మెటుల విఫల మైనది? ప్రజలకు విజ్ఞానము కలిగింప వలెనోయెనా? హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రిని హెచ్చింపలేక పోయెనా? మహాత్ముడు మనకొసంగిన మహాభాష్యము హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రియే మాజీంజీ యిందుల కధికకృషి సలిపెను. మహాత్ముడు దేశీయులను భయ విరహితుల గావించెను. మన యుద్యమముకు ఖడ్గలే కీలకము. అసంపూర్ణ జాతీయత నిరుపయోగము. ఖడ్గ స వ్యాపకము సధికముగా జరుపవలెను. కాశ్మీర గారు 60 కలు వ్యయముచేసి చేతుదలచిన ప్రచారముకంటె 100 వాల శ్రేష్ఠమైనది. ఆస్పత్రికము తొలగించుట చరియొక గొప్పపని. అది కృత్రిమముకాదు. మన లోపములను నేను వివరింప నక్కరలేదు. మితవాదుల ప్రయత్నములు విఫలము కా లేదా? ఆంగ్లవిద్య విఫలము కా లేదా? విదేశీప్రచారము విఫలము కా లేదా? ఇండియాపత్రిక నిరుపయోగము కా లేదా? కాననసభలు నిష్ఫలము కా లేదా? మాంటాగూగారి ప్రయత్నము విఫలము కా లేదా? రిషింగు ప్రభువు విఫలము కా లేదా? (ఘనహర్షము). కావున గాంధీ మహాత్ముని ప్రయత్నము ఫలింప లేదని మీరు చింతింపకుడు. కాననసభల బహిష్కరించుటవలన సరమని నేనెదిపకుట నమ్ముచుంటిని. అదిసాధ్యము కాదని నేన నుకొంటిని. మనము కాననసభలను బహిష్కరించినవో నిరుపయోగు లానభలలోని కేగి ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడెదని నేను తలచితిని. వారు కక్షకాననముల నామోదింతురని నమ్మితిని. సంస్కరణ కానము సఫలమని నేనపుడు తలంచలేదు కాననసభలలోనికి వెళ్లుటవలన ప్రభుత్వముకు సహాయము చేయకుండుటకు వీలగును నమ్మకము నాకిప్పుడు తొలగినది. అసహాయోద్యమముకు కాననసభల బహిష్కారమే మూలాధారము. నేను కాననసభ కేగితిని. నేను కోరినది నాకచట లభింపక పోవుటచే దానిని వదలివచ్చితిని. నేను అసహాయవాదిగానే కొంత సాధించుటకు కాననసభలకు పోయి విఫలమడచి వచ్చితిని. కానన సభలలో పక్షములు లేవు. ఉండవలెను లేదు. కావున - గురుకులు - సాంకేతిక వ్యయము ఏషియా నరకాశము కలదు. కాననసభలలో గూడ జేకాభిమానులును సచ్చరిత్రులును కొందరున్నారు. ఇప్పుడు కానన సభ్యులందరను అసహాయులని నేననుగాని అచట నెవ్వరును లేని

గూడ నెవ్వరు వీలులేదు. జాతీయవాదు లానభలకు వెళ్లినను వారేమియును చేయుటలేదు. వారునిర్బంధమును తగ్గించటాలకు. నేను వారికి ముద్దేశము నారోపింపటాలను. న్యాయక్రమ కాఖ ప్రభుత్వములేకాఖ. కాననసభ్యు తెన్ని తీర్మానముల నామోదించినను ఎట్టి ప్రతిరోధక చర్యకైనా చేసినను కార్యకాశిగాదు. వారువ్యతిరేకముగ మాటలాడిన అధ్యక్షుడు వెంటనే నుండలించును. అధ్యక్షుడుగూడ జాతీయవాదియై యుండవలెను. నిబంధనలు మావలెను. ఆఫ్ఘనునిగోధింప వీలగును. స్వరాజ్యము వచ్చినప్పటికైనా కాననసభలకు వెళ్లవచ్చునని మహాత్ముడు నుడివెను. కాంగ్రెసువారు కాననసభల కేగినను ఇతరరాష్ట్రములకుంటె హెచ్చులాభమును బడయటాలకు. అచట ఆక్షయి తెన్నియో గలవు. సభ్యులు వానికి లొంగిపోయెదరు. అచటి కేగిన వారు కాంగ్రెసునిజమముల ననుసరింప వలెను వారే పక్షమును గౌరవింపవలెను.

కాననసభలలో చేరినప్పటికైనా కాననసభలయందే విద్యా గులగుదురుగాని కాంగ్రెసు క్రమశిక్షపట్ట నిబంధనలు మావలెను. మన మహానాయకుడు చెటసాలలో నున్నాడు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ ఉత్తరహిందూస్థానున వెరసాలలో నున్నాడు. ఇటీవలయమున జాతీయవాదులు కాననసభల కేగుట భర్తమగునా? చెటసాలలోనున్న మహానాయకులట్లును వేల కొలది మనసోదకులట్లును నిశిని వెరవేర్చుట యగునా? ఇటీవలయమున నిరంకుశోద్యమాల ఆలి గనముల కాశిచి ఈ విషయమును చర్చించుటయైన తగవగునా? దేశీయులు బాగ్దాద్ తీర్మానములనే నమ్మి వాని ననుసరింపవలెను. తిలకునిధి కక్షియు గాధనము నొసంగవలెను. భవతులే గాక కీదలుగూడ తిలకునిధి కక్షియు నొసంగవలెను. ఈ సంప్రదించుట బీదలగుగూడ సుబంధించియున్నది. వారుగూడ తమతంతు భారమును భరింపవలెను. ఇదివరకు మనకావ్యములవలన కపితులైన వారి నందరిని తుమింపగోరి, మన బలమును వృద్ధిపరుపవలెను. జేజీయు నంతను జాతీయపతాకముక్రింద నేకము చేయుటయు జాతీయనిధి కక్షియుగ భవము నొసంగుటయు దేశీయుల ముఖ్యోద్యమము. ఒక్కరిని అరెస్టుచేసిన కొంత విద్య సభ్యునించిన వారును ఏవోపదవియందున్న వారును మరెవరుగూ సన్నిధిలు కావలెను. అని శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివిరి. (హర్ష ఘ్నని).

టంగుటూరి ప్రకాశంగారు

అభిచినవాసిందరిని శాంతిభవనున ప్రోత్సాహపరచి కాంగ్రెసుసంఘమున చేర్పవలెను. గత 18 నెలలనుండియు మహాత్ముడు బోధించుచున్న విషయములనే ప్రతిఒక్కరి ప్రకటింపవలెను. తనమువారు మహాత్ముడుకు క్షమ చేసి చెటసాలకు పంపిరి. ఇంతవరకు నేను కారాగృహవాస క్షితుల తప్పించుకొంటిని సరోజినీదేవిగారినిగూడ కారాగృహమునకు పంపును. ఇప్పుడు మన మహానాయకుడు గాంధీ మహాత్ముడు చెటసాలలోనే యున్నాడు. సంస్కరణ చట్టములన మనకు సంస్కరణములు లభించినవేను. వాషింగ్టన్ సభకును సామ్రాజ్యవ్యవస్థకును నానాదేశభిమున్నగు సభలకును హిందూజాత ప్రతినిధులను పంపితిమియు సంధిప్రతిమలలో మన ప్రతినిధులు సంతకములు చేసి నియు రాజప్రతినిధి నుడివెను. ఆ ప్రతినిధులు ప్రభుత్వప్రతినిధులుగాని ప్రభాప్రతినిధులు కాదు. స్వదేశీయులకు ప్రతినిధులుగ మన దేశీయులు కొందరు ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయుచుండుటవలననే స్వరాజ్యము మనకొకను లభించినది కాదని ప్రకాశంగారు నుడివిరి.

కాననసభలకు వెళ్ల గాదని వి. జే. పటేలుగారుగూడ ముచ్చటించిరి. (స్వకీయలేఖరి-బొంబాయి తిలివాన్ - మే 15)

పూనిమాంగారు

శ్రీ పోలుగాడుగారికి, కిత్తి విధించినతరువాత, పూని మాంగారుగారుములో, కల్లంగడి పికటింగు తీరముగ జరుగుచున్నట్లు సమాచారము తెలియుచున్నది. కల్లంగడి గూడ అచ్చట లేదని తెలియుచున్నది.

రెండవతూరి రోలుములో, తక్కువ మొత్తమునకు తీసిన 'సారాయి' అంగడిగూడ నింకను అచ్చట స్థాపించబడలేదు. నామగూగురి కిత్తికల్ల జనుల కుత్సానా చధికమాయెను. అధికారులు తలచినదొకటి, జరిగినదొకటి. రాజగోపాలాచారి.

వాతావరణ నిధి

1922-వ సంవత్సరం మే 16-న మంగళవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	అర్జున్ గిరి	నల్గొండ	కర్నూలు	నల్గొండ	నల్గొండ
	24 X 24	24 X 24	24 X 24	24 X 24	24 X 24
నిక్టారియా సా 15	87.3	72.2	2.40	12.31	...
పోర్టు బ్లెయి	87.0	77.3	...	15.69	9.22
స్టీపురు ద్వీపము
ద్రామండు ద్వీపము	88.7	81.2	...	2.84	4.79
సాగారు ద్వీపము	90.0	81.6	...	0.82	3.02
గోపాలపురం	91.1	81.9	...	0.18	1.80
కోరాపుట్	96.7	72.8	...	2.10	2.68
వికాఖపట్నము	93.0	80.7	...	0.6	1.60
కాకినాడ	95.1	79.1	...	0	1.19
రుచిరపట్నము	94.8	77.0	...	0	0.97
గుంటూరు	103.4	79.4	...	0.48	1.24
నెల్లూరు	96.8	79.1	...	0.80	0.61
మద్రాసు	92.4	79.6	...	0.16	0.52
కడపూరు	93.1	78.0	...	0	0.89
నాగపట్నము	90.6	72.1	0.92	2.66	1.85
పాంబట్	91.9	81.6	...	0.94	2.12
ట్రెంకోమరీ	91.6	76.6	0.18	7.86	...
కోళంబో	87.7	79.5	0.84	25.75	15.26
తిరువేంద్రము	81.0	75.0	0.63	7.13	7.23
కొచ్చిన్	83.7	72.9	1.68	12.98	8.26
కాలికట్టు	81.2	73.5	0.85	7.34	6.53
మంగళూరు	90.9	80.2	0.63	6.38	2.25
మెరీకార	76.4	65.4	...	9.29	4.4
కార్వార్	90.9	81.9	...	1.04	0.59
రత్నగిరి	89.2	79.5	...	0.02	...
బొంబాయి	91.0	79.8	...	0	0.05
మైదాబాద్	104.4	80.9	...	0.41	1.85
రైచూరు	102.8	83.1	...	0.70	1.02
అనంతపురం	102.8	79.7	...	0.23	1.36
బళ్లారి	108.1	78.0	...	0.85	1.58
కర్నూలు	104.9	79.8	...	0.20	1.14
కడప	104.1	81.6	...	0.50	1.09
హన్మన్	84.8	69.8	...	7.13	4.59
బెంగుళూరు	89.3	69.0	0.12	4.26	3.07
కొడైకనాల్	62.7	53.8	0.16	7.12	7.66
ఉదకమండలము	60.3	51.1	0.48	5.34	6.48
కోయంబట్టూరు
యేలూరు	97.4	78.2	...	0.60	2.47
నీలము	84.8	72.5	0.27	7.09	4.43
తిరుమనాపల్లి	92.4	75.4	...	5.82	3.23
పరుక్కోటై	89.8	76.0	0.25	2.07	2.79
రుదురి	91.1	75.8	0.11	3.85	3.70
తిరువల్వేరి	4.89	3.47

వర్షా ప్రాంతములు పశ్చిమతీరములందు నున్నట్లు కట్టముగ గలవు. కర్ణాటకము, పెంజులు, దక్షిణము, మైసూరులందు ఒకమాదిరిగ గలవు. మిగిలినచోట్ల స్వల్పముగ గలవు. సర్కార్లలో ఆర్థిక తీర్మాన. మిగిలిన ప్రదేశములకు దళికులు సర్కారులు, కర్ణాటకము, దక్షిణము, మైదాబాదులందు చేడిను యందు మార్పులేవు. పశ్చిమతీరము, మైసూరులందు హెచ్చెను మిగిలినచోట్లకెన్నె. నీలము 27 నాగపట్నం 92 పురుక్కోట 25, చురుర 11 తిరువేంద్రం 66 మంగళూరు 68 కొచ్చిన్ 85 బెంగుళూరు 12 ఉదకమండలము 48 పెంజులు, కొచ్చిన్ 1.63 అంగుళములు వర్షముగలదు.

అచ్చటచ్చట వర్షములు గురియును.
ఎన్. ఆర్. యు. సాపూరు.

వాతావరణ కాశ్మీరము.

కొచ్చిన్ సంస్థానమునది యాజుశ్రీల సభ శ్రీమతి పార్వతిమ్మగారి అధ్యక్షతక్రింద 11 వ తేదీని సమావేశమయ్యెను. మ్యమును పానముచేయరాదనియు, కల్లును గీసరాదనియు, ప్రభుత్వ ప్రదేశాలయములలో ప్రవేశించుటకు గృహమాంశనమును జరుపవలెననియు తీర్మానములు గావించబడెను.

సికింద్రాబాద్ వైశ్యసోదరుల కొక విజ్ఞప్తి

ఈనెల 9 తేదీని ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించబడిన మీ సభలయొక్క తీర్మానములలో కొకటి "వివాహవిధానము లందు వేళ్ళలను వియోగించు పద్ధతిని తీసివేయవలయును. అట్లు చేయుటకు ఏనుగులను నిశ్చితార్థము మొదలుకొని గృహప్రవేశ పర్యంతము రెండు పర్యాయములకంటె సభికులుగా రప్పించగూడదు"ని యుంతుగా చూచి తీర్మానముయొక్క మొదటి భాగమునకు కొంత యానందించినను, రెండవభాగము మటుకు తింతనే గొల్పుచున్నది.

సమాజముగ వ్రేలు నుండరదాపులు. అందులో వేళ్ళలు గాన్తలైట్లు వెలుగురుల తగుతగులను మెరుగు నగుటకు, రంగురంగుల వీరలను, ధర్మశాస్త్రపుకు వారి అందము తప్పక ఆధిక్యించును. అందుకేతే వారి గాన మాధుర్యమును కామ ప్రేరేపకులగు వాసలతో గలవనపుకు యొంతటి వృద్ధ శిశువులను చలించునపుడు, మనమనసాడు యాననల సంగతి చేరుగ జెప్ప నక్కరలేదు. అటు యాతుచున్నపు డా వేళ్ళ యొక్క ప్రతి చూపున తనకొరకేటని ప్రతివాడును ప్రతిం చును. ఇంతకు నచ్చిన వెనుక నిక నాగదు గనుక నొక నాటిరేయి వాని పొంపాకొనును. అనంతరము సుఖశోగములకు అగస్త్యులు తటస్థించుచున్నది. భాషా విద్వద్ద లేదుటయు, పండువంటి కాపుగములు పొడగటయు సంభవించును. కావున సభికులును పట్టుకుంటే తేలు, కండ్లు త్రవ్వకు యను మిమమిత చూస రుల జేదములు (ప్రస్తుతము) యావోగము మేళములు నిరసించి చుగినవి. సంసారములకు వేళ్ళుపురుగు లనవగు వేళ్ళలను పది మంది బంధువులను గమాజేదగు గుర్ర సమయములకు రప్పించుట ప్రమాదమని మీరు ప్రకటించివాహాహి కాలము లందు వేళ్ళలను నిశ్చయించు పద్ధతిని తీసివేయవలయునని మీరు తీర్మానించుట సజ్జను దానికము.

కాని, "అట్లు చేయుటకు ఏనుగులను నిశ్చితార్థము మొదలుకొని గృహప్రవేశ పర్యంతము రెండు పర్యాయముల కంటె సభికులుగా రప్పించగూడదు." అని కఠిన్ముఖమున గలుగు నప్పుడు మీరు గమనింపవలయును శోచనీయము. ఎప్పుడు మీరు బోగము మేళములు గర్హించునది తెలిసికొనినో, అప్పుడే యిది పూర్తిగా రద్దించుకొని. చెతుగును చెడుగని తెలిసికొనిన వెనుక ప్రాజ్ఞులు దానిని దరిజేసినారు. మత్స్య పానము కూడని పని యని యెరిగిన వెనుక దానిని వదలుకొనక, దినమునకు రెండు పర్యాయములు మాత్రము రెండేసి వోసల చొక్కన నేనింప నిశ్చయించుట పరిహాసాస్పద మెట్లుగనో యిట్లే వేళ్ళలు తగని యెరిగి వారిని రెండు పర్యాయములైనను సరే రప్పించుట నకబాటు.

అట్లుచేచి, "అట్లు చేయుటకు ఏనుగు" తో వ్రేలుమీటి కొందరు వెద్దలు కుర్ర సమయములకు యుద్ధకుల కారనియా మీ భయము? అయినచో నే మీ కొరకే తో బోసి నోటివాడు తేలవించిని చిన్నకొనునట్లు, చిన్న నాటనండియు వేళ్ళల సాంగత్యమునందే కాలమునుండవే, నిజభాషతో సంసార మును నెమరూ వెలుగుని వెద్దలు కొందరు బోగము మేళ ములను క్లాపించుచు, అది లేనిచో తాము దుఃఖించునని ప్రతి భుజించి ప్రతిభుజించురుగా! అట్టి మాధు కిభావములు రావలయుటయే నన్ని విధములచేసిన మంచిని.

ఒకవేళ, వేళ్ళలు లేనినో గృహము రంజిల్లదనియా మీ సంకోచము? బోగము మేళమనగా లంబల దండనియా వా నచ్చు తెలుగులో నర్థము. అట్టి లంబలవలన గృహము రంజిల్లుట కంటె అనలు రంజిల్లుటయే యుగృహముకు శ్రేయస్కరము.

లేక, గానాభిరయాదికలకు తోమణి జాతుగా నుండదనియా మీ సంతకము? వీరియందు గానము, అభినయ మేగాక యింకను ఎన్ని సద్విద్యలున్నను, సిక్కు శక్తిచిహర తోమణి అన్నిటిని చూసిపూయుచున్నది. లక్ష గువాసనల నడుమ నొక్క యుద్ధిపాయను చిరుకగొట్టి నెట్టగా నా గువాసన లన్నియు నడుగంటును. వీరి గానకుంతయు, వీరి యభినయకుంతయు వ్యభిచారమునకు పురికొల్పి, యువకుల సంసారములను నిస్సారములుగ మాన్పుటకు మాత్రము యుప యోగకముచున్నది. వీరిగానము వాకింతుట వెలుగైన దీపమును ముద్దిడ బోవుటయు, మీరు కావలసింది గానమే యైనచో, మాప్రసద్ధిగానకు లీ భగవంతుడమున నికను యెంతమంచితరు.

కావున నో సోదరులారా, మీ తీర్మానముయొక్క రెం డవ భాగమును రద్దుచేయుడు. తేనివో దానిని సందచేసుకొని

యందము బోగము మేళములను రప్పించురు. అట్లు జరుగుతుండ మీరందరునుదృఢనిశ్చయమైతేనే, నెట్టియవాతరములనుమమ్ముడ శోవు నామాట నమ్ముడు. మన యేలూరు వైశ్యసోదరుల నొకసారి తిలకింపుడు. వారెవరును మేళములను వెట్టరు. గట్టి గా కట్టుబాటు చేసికొనినారు. ఎంత వెద్ద సామాకారే నను మేళమును వెళ్ళ నేని, సహించునదను. వానియంట నెవరును భోజన సత్కృతు లందుకొనుటకు జోపరు. ఇది చూచియెనను, మీరు తీర్మానమును మాన్పు కొను టొప్పు. లోటును సవరించి, తీర్మానానుసారముగా ప్రవర్తించెదరు గారే!

మన కర్తవ్యము నాలోచింపుడు. మనయంటి ముందున్న మురికి గుంటను మనము పూడ్చి వేయుట కాతురత పడు చుం డును. కానిని పూడ్చి బయటపెట్టినచో, కానిచుట్టును తోమలకుం గొడువ యుండదు. వేళ్ళకులము ప్రస్తుతమయ మన హిందూ సంఘమున నొక మురికి గుంట. కానిని సంస్కరించు టకు అందకును తోడ్పడవలయునను నభిప్రాయమును లోకోత్తర వాయవ్యుడగు మహాత్మా గాంధీజీ యాంధ్ర రాష్ట్ర పర్యట నానంతరము వెలువచ్చి యున్నాడు. మొట్టమొదట నేళ్ళ లిప్పుడు జీవనోపాధిగా గురుగృహిణియున్న పడుపు వృత్తినుండి వాకిని తప్పించు వలెననిన వారి మేళములు ప్రార్థనాంపం గూడదు. ఇట్లు కొంత కాలమగు నంతి ఏ వేళ్ళయు మేళము లకు రాదు. వాకిలో వివాహపూర్వాంధ్ర పరిణయ మాడి సంసా రముల చేసికొందురు. చిన్న నాటనండియు పిల్లలకు రాటును కడకుట, నెకశోయుట, రంగు వేగుట, మొదలగు ప్రత్యేక యోగములై నట్టియు, గొరవ జీవనమునకు సహాయ భూతము లును అగు వృత్తులు నేర్పించుకొందురు. ఈ వృత్తులను నేర్చుట కును, విద్యలుబుట్టు గగ్రుటకును, ప్రత్యేకపు ఆశ్రమములు జేరము నందంతలను జైతావ్య వంతుల సహాయముతో స్థాపింప బడవలెను. ఈమోస్తరుడి మహానామోనితీరవనె శ్రీచతిగుం టూకు యామిశి పూర్వతిలకగారు నెలకొల్పిరి. మన వైశ్యులలో జరిగి తెచ్చుటనో గాని కానుకొనకు. మనకున్న భవమును కొంత సద్వినియోగము చేయవలెననిన, మేళములు తెప్పించుటగారు. అది పూర్తిగా తెప్పించి యీ యాశ్రమములకు న్నాదయ పూర్వ కమగ సానుభూతిని గనుపరుక వలెను. సికింద్రాబాద్ వైశ్య సోదరుల కిదియే నే జేయు విన్నపము.

చాలకొలు,
10-5-22

అత్యం నరసింహమూర్తి, బి. ఏ.

ఒక రాజీనామా

"విశాఖరం దివిజన యలకా కొర్రపత్రికాను కాపు రస్తుడున్నా, నుబ్బంపేటగ్రామ బ్రయాన్ ఆఫీసరు అయిన వోలేటి శూర్యవారాయణమూర్తిగారు అసహాయాద్యవము ననుసరించి ది 21-4-22 సంఠం తేదీని తమ బ్రయాన్ ఆఫీ సరు పదవికి రాజీనామాయిచ్చిరి. రికార్డునగయాలలు అప్పగించి వేరవారు" (ఒక విలేఖరి).

టెక్కలి

(ఒక విలేఖరునినుండి)

మే 14:—వెంకటాచార్యులకల జగన్నాధస్వామిగారు పాడ రామమూర్తిగార్లవైకేను 10 తేదీ పరాసన వాయదా వేసిరి. ఆనాడు విచారణ జరుగలేదు. యెప్పుడు వాయదా చేసెదరు. కోర్టువారు సమములు పంపిస్తామని చెప్పినారు. తి మంజిని గాంధీ భవనచేసివారని చార్జీవేసి 8 తేదీకి వాయదా వేసిరి. అది మరల 18 తేదీకి వాయదావేసి తిని 19 తేదీకి వాయదావేసిరి..

పర్లామిడి

(ఒక విలేఖరునినుండి)

మే, 11:—పర్లామిడి కాంగ్రెసు సెక్షన్ గారైన శ్రీయత పోలనసత్యవారాయణగారు మణియరపుర సోదరులతో 188 సెక్షను క్రింద రివారములు విడిచెను విడిచబడిరి. 22-1-22వరకు ము ప్రజ్ఞాపురమునకుగొంపోయిరి. తిని విడిచి అందును నారకు లకు వకశోబ ముందుగావారికొచ్చి జప్తుచేయటచే వదలివేసింపు టికి పంతులుగారు తెరసాల వెలుపల వెట్టు కిడ నుపయించి వారికితరు లోటురానీయకయేయండి తెలువార వచ్చిరి. వారికి జాతీయవారమునకు అన్ని సౌకర్యములు సరిగనేయ గొను గాని వీరు జాతీయవారమున జేసిన ప్రార్థనకు తిలకాక్షగాను ఉప్పుడువియ్యమింక వారు వరదవిధమున స్వీకరింపవలయున వీరి కైదు దినములు చీకటికొట్టు లోనుంచుకొని వీరి లొంగకు దున జలవంతముగా నాహారమింక దాక్కరగాడకచ్చి ముక్కు మానిపట్టు కండ్లలో బోడునిచ్చి ఉప్పుడు తియ్యపు వార వెట్టి (అతితక్కు గానుండుటచే గొంతున డిగలేదు)తిలవాడించి యెన్నియో చేసి యొకపరిమిమములకు కమనగుటకు వలెల జనోంధులైరి. అందుచే వెలుకల వెలుపల ఒక కొట్టునందుల విరి. అందీయన యెంటరిగా నుండుటచే దైవప్రార్థనకు మఱిత సావకాశముగా నున్నదని చెప్పిరి.

వెంట్రుకలే అంద

రా లిపోతుండ, తొగ్రత

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడి రాకముననే త్వరపడుదు. ఉడికచుట్ట మొదలు వెట్టివయెదల వెంట్రుకలు పొడిపోవును.

అంతివరకు నామోస్తరు.

శ్రీజే

కామినీయూ చూసెను

వామలు నుండగా వెంట్రుకలు

ఇది రిజెప్టరు నుచుచేసినది.

వెంట్రుకల కెట్టి రోగ మున్నను, కోకో మాంద్య మున్నను, యిది రిజెప్టరు.

వెంట్రుకలు చిట్లుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనును గల్గి పట్టు నత నుండి మెరయ చుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుము.

వెంట్రుకలు యెట్లు వృద్ధియొనో కనిపెట్టుడు.

కామినీయూ తినునా నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన వేయను.

నల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్రలోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము ప్రయించబడుచున్నది.

ఇది మందు లమ్ముగా రందరివద్దనున్న, నరకు లమ్ముగా వారివద్దను గూడ దొరకును, తేకున్న,

సోలు యెకెంటు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్సు కంపెనీ

కెమికలు కంపెనీ,

(128) 155 జమ్నామకీద్, బొంబాయి.

మీరు నువ్వన ప్రద్యము, లేక అర్ధింక కాగలవినపుడు "టెటో దిట్ బహు" కు వాయుదు. ఇది రిజెప్టరుచేయబడినది. అత్యద్భుతమైన గుణముగలది.

1/2 డ్రామ్	బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0
1 డ్రామ్	" " 0-12-0
1/2 డ్రామ్	" " 0-8-0

 కొన్ని మక్కలు చేతి రుమాలుయందు చల్లిన మిక్కిలి మనోహరమైన వాసన చుట్టుప్రక్కలకు వ్యాపించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము

చరక సంహిత - రసాయన ప్రకరణము

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము బలము నిచ్చును. కాస్తా శ్వాసకోగములలో నుపయోగపడును. స్వల్పభంగమును బోగొట్టును. శ్వాసకోగములలో ఉండే శోగములను బోగొట్టి హాటికి బలము గలిగించును. పృష్ఠోగమున బోగొట్టి బలమును తగ్గించును. వాతగ్రస్తము అగుగా మో శ్వాసకోగమును మోచేకులమీదను పుట్టినవచ్చులు, పొక్కులు బోగొట్టును. (మంగళ)

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము మూత్రముగ నుండే బోగొట్టును. బోగొట్టి మూత్రమును కుశ్రవరచును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము క్షుద్రముగ నుండే బోగొట్టును. బోగొట్టి భావవృద్ధిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము క్షీణించినవారలకు పుష్టినిచ్చును. గాయముచేరి కృశించినవారలకు బలము గలిగించును. వృద్ధులమొక్క ముగతీకనమును బోగొట్టి నవయావకము నిచ్చును. బాలలకు కఠిరము పుష్టిని గలిగించును.

చ్యవన ప్రాశ్న లేహ్యము - రసాయనము. జ్వరములకు ప్రత్యేకమైన ధర్మము.

10 తులముల తేల రూ 1.
40 తులముల తేల రూ 3.

డాక్టరు అచంట లక్ష్మీపతి బి. ఏ. ఎం. బి. సి. యం. ఆ. ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ లిమిటెడ్

110 హైదరాబాద్ మాంబూర్ రోడ్డు మదరాసు (6135) క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

కుష్టురోగ నివారణి

యోగ్యతాపత్రములు (873)

కుష్టురోగములు నివారణ కావను అనుమానముతో వ్యాధి రోలు కృత్రిమముగ నెదరు? కేసు 18 సం॥ర ముల నుంచియు వాస్తవ హితులు కొందరు 5, 6 సం॥ర ముల నుంచియు, కుష్టుము స్వచ్ఛబ్జములేని వచ్చులు, పొడలు (Coloured spots) మొగలగునాటికే బాధపడుచుంటిమి. వీరి "కుష్టురోగనివారణి" సేవించి రోగముమట్లమై చాలనుభముగా యున్నాము.

N. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంలేరు కృష్ణాజిల్లా అక్షాదశ కుష్టురోగములను, బుదురుట్టలో దీనినిమించి దివ్యావధము లేదు. గణానులేదని ఋజువుచేయువారికి రు 116 లు బహుమానము "మా కుష్టురోగనివారణి" ఘనవిని మాకు కుష్టురోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి. బాగ్రత్త. 2.క నెల దినములకంటె అధికముగా నెరపడుచుండు డబ్బా రు 6-0-0 ది రెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం.

(8353-578) కొత్తపేటపాస్టు (గోదావరి జిల్లా)

ముఖ్యగవనింపు

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి

తేది నుండి అన్ని ధర్మలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmace-

utical Works Ltd.

Elphinstone Road, Bombay.

ఇచ్చటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.

హిందూజేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుసదస్సును లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

వైకనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల వట్టి కంటబడును.

జాండు వర్తస్యూటికల్

వర్క్సు

ఆయుర్వేద యావధముల జేయువారు

(8855) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్ ప్రెడింగు కంపెనీ,

ఫోన్ ఏజెంటు: కాకినాడ.

ఆయులు ఎంజినులు

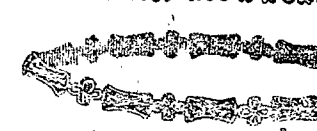
రెండు 3 $\frac{1}{2}$ హెచ్. పి. హార్న్స్ ఆయులు ఎంజినులు (వాడివి) అమ్మకమున కున్నవి. ఎంజినులు బాగా పనిజేయుచు మునిగితియం దున్నవి. 16 అడుగుల మోట్టింగు, రెండు పుల్లీలు, పెద్ద నూనెతోట్టి, 2 $\frac{1}{2}$ అంగుళములు పంపు సహా విక్రయింపబడును. కావలసినవారు వెంటనే చూచుకొని ధరను నిర్ణయించుకొనవచ్చును.

చిరునామా

ఆంధ్ర పత్రిక

7, తంబుకెట్టిపేడి, మద్రాసు.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటి

మావద్ద సవరము బంగారుతో తయారుచేయబడిన సకలవిధగలు, వెండిసాములు అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. అర్హత యిచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యివ్వబడును. నగలు శృంగీకరముగా లేనిచో వాపసు తీసికొని నైమిష్యులకును.

(8) మార్చి 1922 } షరాపు శ్రీనివాసులు
టంక కాలపిథి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపాసు నెం. 380 } నాయుడు అందునన్ను
నగలవర్తకులు 87 వైవాబజారు మద్రాసు.

బట్టోపుష్ప సారము

ఇది మంచి సువాసనగల అత్తన, 1-2 చుక్కలు మైన చల్లినయెడల ఆ నేకపుష్పముల వాసనను గుప్పించి కొట్టుయం దుటయే గాక దేహమునకు చల్లదనమును ఆంధమును గలిగించును. రు 8, ఖరీదుకు రాదగిన సువాసన తలనూనెలను 2-0-0 ఖరీదుగల యీ $\frac{1}{2}$ ఔస్సు సీసాతో నులభముగా మారే చేసికొనవచ్చును. (8351-4)

$\frac{1}{2}$ ఔస్సు సీసా రు 2-0-0; $\frac{1}{4}$ ఔస్సు సీసా రు 1-2-0.
1/8 (ద్రామ) సీసా 1 కి రు 0-10-0.
ఎన్నిటికైనా వి. పి. చార్జీ రు 0-6-0.
పి. జి. ఏ. అందు కంపెనీ, పెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

నర్వవృశ్చిక విషనంజీవిని (రిజిస్టర్)

REGISTERED

తేలుకుట్టి తక్షణమే ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయే గాక బాధను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్టు రు. 0.8-0 పోస్టేజి 0-6-0, 4 పాకెట్టు కొను వారికి పోస్టేజి ఇనాం. 1 డబ్బా ప్యాకెట్టు 5-0-0. పోస్టేజి ఇనాం.

చిరునామా: రాజలక్ష్మీ కంపెనీ, నెం. 44 నంబులయ్య వీధి, మద్రాసు (5)

ప్రకటన
చందాదారులు మా ఆఫీసుకు ఉత్తరములు గాని మనిఆర్డరులు గాని పంపునపుడు తమ చందా నెంబరును ఉదాహరించు చుండినయెడల ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు సులభముగా నుండును కనుక నికనుండి అట్లు తప్పక గావింపవలెనని కోరుచున్నాము. ఆం॥ ప॥ వ్యవస్థాపకుడు.

నోటీసు
తమకు తాలూకాలోని మీరాపూరం అంకు నిడమర్రు యడ్డేలు తాలూకు పెండ్యాల లంక యొక్క సాగుబడి హక్కున్న 1332, 1333, అందు 1334 ఫసలీలకు పెండ్యాల మకాంలో యీ నెల 21, 22 తేదీలను వేలం వేయించబడును. గనుక కావలసినవారు హాజరై వాడుకొనవచ్చును. శ్రీ రాజా వెంకటరామయ్య అప్పారావు బహదరుగారు, జమీందారు.

వేమున

(సంపూర్ణ డివిజన్, బోధనలు)
శర్త:- వంగూరి సుబ్బారావు.
[స్వామయ్యూరి శ్రీ పేపర్ మేకంగారి పీకతో]
ఇదివఱకు వేమునను గూర్చి ప్రకటింపని చరిత్రాంశములు వెల్లడింపబడినవి. చిత్రపటములతో
1.కి రూ 2-0-0

ఆంధ్రత్తత్రియులు
ఈ చక్రవై జరిగిన వాదోపవాదములు అధ్యక్షము. రూ 1-కి-0
వెంటనే వ్రాయుడు. (892-3268)

కమలకుటీరము,
త్రివికేను - మదరాసు.

తామర తైలము
తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు. తామర, తీట, గజ్జిక మంచిది డబ్బా 3 0-6-0 మాత్రమే. అనేకరొండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సార్లు రాచినతోడనే పోంపదని వేలమంది మాకు వ్రాసియున్నారు. దీనిని రాచిన మంటయుండిను. చర్యము నలు వెక్కిడు. అశ్మశాంతనము డిసో, బొంబాయి - మదరాసు.

BOON TO STUDENTS
SPERMATORRHOEAPILLS

అమృతాంజనము

గాయము పుండ్లకు ఘనమయిన మందు.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0. ప్రతియంట నుండదగినది.

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది.

అమృతాంజనము అన్ని నెలపులకు సిద్ధామృతము.

అమృతాంజనము అమృతశబ్ద మాదినిగల మాయమందు గాదు.

నకలు మందులవలన మోసము గలుగును.

పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము అంజనశబ్ద మంతమున గల నకలుమందు గాదు.

అమృతాంజనమునకు సాటియైనమందు అమృతాంజనమే.

అమృతాంజనం డిపో, { 6, 7 తంబుకెట్టిపేడి, బార్లి బాక్ - మద్రాసు.
లేక 109 ఫ్రేరిరోడ్డు, భోర్లు - బొంబాయి.

